

Kisvárdai Bessenyei György Gimnázium és Kollégium

OM: 033648

Pedagógiai Program

Helyi Tanterv

OROSZ NYELV

TANTÁRGYI PROGRAM

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Képzések megnevezése	Heti óraszámok				
	9/	9.	10.	11.	12.
Minden képzésben választható 2. idegen nyelv	-	3	3	3	3

K i s v á r d a

2013.

T a r t a l o m j e g y z é k

1. Bevezetés	3
1.1 Alapelvek, célok	3
1.2 A nyelvtanulás célrendszere.....	4
1.3 A tanulók értékelése.....	5
1.4 A tanterv alkalmazásához szükséges képesítési követelmények és tárgyi feltételek	8
1.5 A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	8
1.6 Időkeret, óraszámok.....	10
1.7 A helyi tanterv kerettantervi megfeleltethetősége	10
1.8 Fejlesztési feladatok, nyelvi szintek	10
1.9 Javasolt tankönyvek:.....	10
2. 9-10. évfolyam	11
2.1 Témakörök, fogalomkörök.....	15
2.2 Ajánlott témakörök – 9. évfolyam.....	16
2.3 Fogalomkörök – 9. évfolyam	17
2.4 Ajánlott témakörök – 10. évfolyam.....	18
2.5 Fogalomkörök – 10. évfolyam	19
3. 11–12. évfolyam	22
3.1 Ajánlott témakörök – 11. évfolyam	27
3.2 Fogalomkörök – 11. évfolyam.....	28
3.3 Ajánlott témakörök - 12. évfolyamon.....	31
3.4 Fogalomkörök – 12. évfolyam.....	32
4. Függelék.....	37
5. Melléklet	52

1. Bevezetés

9-12. évfolyam, heti 3 óra

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése, íráskészség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio - és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

1.1 Alapelvek, célok

Az élő idegen nyelv műveltségi terület céljait korunk emberének kommunikációs igényei határozzák meg, összhangban az Európa Tanács ajánlásaival.

Az élő idegen nyelvek ismerete elengedhetetlen:

- a világ dolgaiban való megbízható tájékozódáshoz;
- a felelős, szabadon meghozott döntésekhez;
- a munkaerőpiacon való boldoguláshoz;
- a nemzetközi kommunikációba való bekapcsolódáshoz;
- saját és más kultúrák értékeinek megértéséhez és megbecsüléséhez.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és nagyban elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

A tanuló a nyelvtanulási folyamat során kapjon világos/egyértelmű információt a tanulás céljáról, folyamatáról és módszereiről. Legyen alkalma a tanulási folyamat során saját kommunikációs szükségleteit megfogalmazni, témákat, tevékenységeket, eljárás módokat kérni vagy javasolni. Nyíljon lehetősége önálló feladatmegoldásra, ismerje meg azon források használatát (szótárak, kézikönyvek, nyelvtankönyvek, gyakorlóanyagok, elektronikus források stb.), amelyek segíthetik az önálló munkában. Munkájának rendszeres tanári értékelése mellett sajátítsa el az önértékelés módszereit.

A tanulónak legyen alkalma életkori sajátosságainak, érdeklődésének és kommunikációs szükségleteinek megfelelő, a való élet feladataihoz közel álló nyelvi tevékenységekben részt venni. Munkája során lehetőleg autentikus vagy adaptált, esetleg leegyszerűsített autentikus szövegekkel dolgozzon. Legyen módja változatos formában (pármunka, csoportmunka stb.) részt venni kommunikatív interakciókban és alkalma a célnyelv autentikus használatát megtapasztalni.

1.2 A nyelvtanulás célrendszere

A kommunikatív kompetencia fejlesztése

A tanulók legyenek képesek megoldani nyelvhasználatot igénylő valós feladataikat az élet különböző területein, a magánéletben, a közéletben, az oktatásban vagy a munka világában.

A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A kommunikatív kompetencia több elemből áll. Részei a nyelvi, a szociolingvisztikai és a szövegkompetencia.

- A nyelvi kompetencia magában foglalja a lexikai, grammatikai, szemantikai, fonológiai és morfológiai, helyesírási ismereteket, továbbá az ezek alkalmazásához szükséges készségeket, illetve bázisképességeket. A nyelvi kompetencia az olvasott és a hallott szöveg értésén, a beszédkésztségen, az interakción, valamint az íráskészség fejlesztésén keresztül aktiválódik.
- A szociolingvisztikai kompetencia azon társadalmi szokások és szabályok ismeretét jelenti, amelyek erősen befolyásolják a kommunikáció sikerességét, és amelyeket a tanárnak – az anyanyelvi kultúrától való eltérése miatt – tudatosítania kell a nyelvtanulóknak (például udvariassági szokások, megszólítások, nyelvi rituálék, testbeszéd, humor, stílusrétegek, dialektusok).
- A szövegkompetencia fejlesztése során a nyelvtanuló elsajátítja, hogyan épül fel egy szöveg, milyen elemek biztosítják annak koherenciáját a beszélt és az írott nyelvben, az interakció szabályait, illetve a különböző típusú szövegek jellegzetes nyelvi elemeit. A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből, és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki.

A célnyelvi műveltség és az interkulturális kompetencia fejlesztése

A tanulók legyenek képesek a saját és más kultúrák különbségeinek, illetve hasonlóságainak értelmezésére, váljanak nyitottabbá és érzékenyebbé más kultúrák irányába. Fontos a pozitív attitűd és motiváció kialakítása a nyelvtanulás, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránt.

A nyelv nem választható el attól a kultúrától, amely létrehozta és élteti, ezért a nyelvtanítást mindig össze kell kapcsolni a mindennapi élet kultúrájának megismertetésével, és segíteni kell a tanulókat abban, hogy a szélesebb értelemben vett célnyelvi műveltség elérhetővé váljon számukra. Különösen fontos a tanulás és tanítás során a nyelvtanuló interkulturális tudatosságának kialakítása, fejlesztése:

A diák legyen képes felismerni és megérteni a saját és az idegen kultúra jellegzetességeit, a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket, továbbá ismerje és alkalmazza a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtéshez szükséges stratégiákat.

A nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek kihasználása

A tanuló legyen képes a tantervben szereplő más műveltségterületek egy-egy érdekes és fontos problémáját a tanult idegen nyelven is feldolgozni.

Az élő idegen nyelvek tanítását és tanulását meghatározó alapelvekkel és a Nat célkitűzéseivel összhangban kívánatos a tantárgyközi integráció lehetőségének elősegítése. Az idegennyelv-tanulás többek között olyan nyelvi, kulturális, szociokulturális, történelmi és interkulturális ismeretekkel gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak esetében is hasznosíthatnak. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy más műveltségterületek ismereteivel az idegen nyelvi órák során is találkozzanak a diákok.

Az IKT alkalmazások készségszintű kialakítása és fejlesztése

A tanulók szerezzenek tapasztalatokat és jártasságot a kommunikációs és információs technológiák felhasználásában idegen nyelvi tanulmányaik során, ezzel is segítve az autonóm nyelvtanulóvá válást.

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) minden eddigénél több lehetőséget biztosítanak a nyelvtanulóknak és tanároknak a célnyelvvel és célnyelvi közösséggel kialakítható közvetlen kapcsolatra. Az IKT jelentősen növelheti a nyelvtanítás és nyelvtanulás eredményességét, közvetlen hozzáférést biztosítva a célnyelvi kultúrához, azaz lehetővé teszi autentikus célnyelvi modellek keresését és felhasználását. Az IKT a korszerű nyelvoktatás, a differenciálás kiváló eszköze.

A nyelvtanulási stratégiák kialakítása

A nyelvtanulási folyamat sikeressége szempontjából kiemelt jelentőségűek a nyelvtanulási stratégiák. Az idegennyelv-tanulás nyújtson további lehetőséget az eredményes tanulás módszereinek elsajátítására: az előzetes tudás mozgósítására, az egyénre szabott módszerek kialakítására, a csoportos, együttműködő tanulásra, az önművelés igényének kialakítására, az élethosszig tartó tanulás fontosságának felismerésére.

1.3 A tanulók értékelése

Az értékelésnek az általános iskolai nyelvtanulás teljes időtartama alatt az a legalapvetőbb funkciója, hogy motiválja a tanulót az idegen nyelv tanulásában. Ezért a visszajelzés is minden évfolyamon elsősorban pozitív, a kevésbé sikeres, javításra szoruló fejlesztések csak a pozitívumokhoz képest kaphatnak hangsúlyt. A tanuló maga is egyre inkább képessé válik saját eredményeinek, eredményességének értékelésére mind a tanóra, mind a tanórán kívül folytatott idegennyelvi kommunikáció során.

Kialakul emellett az a funkció is, hogy visszajelzést adjon arról, a tanuló a készség-fejlesztés területén az adott időpontban (a tanév közben folyamatosan vagy a tanév végén) éppen hol tart. Visszajelzés a tanulónak (és a szülőnek), hogy melyek az erős és gyenge pontjai, milyen attitűd jellemzi a nyelvtanuláshoz való viszonyát, honnan meríthet bátorítást, önbizalmat, illetve hová kell még energiát befektetnie.

Fontos, hogy az értékelés rendszeres legyen, tartalmazzon formális (pl. dolgozat) és nem formális (órai munka) elemeket. Az értékelés során is ügyelni kell a differenciálás elvére, például külön feladatokkal ösztönözhetjük a motiváltabb tanulókat.

A tanítás folyamán a szaktanár folyamatosan szem előtt tartva a NAT által kitűzött gyakorlati nyelvtudás elsajátításának igényét, választhat az egyéniségének és a tanított csoport adottságainak leginkább megfelelő módszerek közül. A szaktanár módszertani szabadságát tiszteletben tartva javasolható a kommunikatív jellegű feladatok és gyakorlatok gyakori alkalmazása már a kezdeti nyelvtanítási szakasztól. A szituációs gyakorlatok a tanulók nyelvi ismereteinek fejlesztése mellett (beleértve itt a beszédzándékok megfelelő kifejezésének elsajátítását) fokozott lehetőséget nyújtanak a személyiségfejlesztésre, mivel aktivitásra, együttműködésre és a problémamegoldó készség fejlesztésére nevelnek.

A megfelelő nyelvi tudatosság elérése érdekében célszerű a használt tankönyvekben található nyelvtani és lexikai feladatok megoldása mellett tematikus nyelvtani számonkérő gyakorlatokkal, ill. nyelvvizsga teszt jellegű feladatválasztós feladatokkal kiegészíteni a gyakoroltatást.

Az eredményes tanítás-tanulás folyamat alapfeltétele a folyamatos, rendszeres ellenőrzés és értékelés, amelynek során képet kapunk arról, hogy a tanulók milyen szinten sajátították el a tananyagot, s hol tartanak az alapkészségek fejlesztésében, milyen mértékben képesek teljesíteni a tantervi követelményeket.

Az értékelés visszajelzést nyújt a tanárnak és a tanulóknak közös munkájuk sikerességéről, és egyben útmutatást szolgáltat a további munka megtervezéséhez is.

Ezen tantervben megfogalmazott követelmények 30 %-os teljesítése a felsőbb osztályba való továbbhaladás feltétele, maximális - itt 85 %-ban - való teljesítése a jeles tanulóktól várható el.

Az ellenőrzés és értékelés fontos célja, hogy a tanulókat alapos, szigorú ön-, valamint társaik kulturált ellenőrzésére neveljük.

Mindezek közben fontos a tanulók egyéniségét, képességeit és szorgalmát is szem előtt tartani. A számonkérés és értékelés formái szintén a szaktanár egyéniségéhez és a csoport jellegéhez igazodnak, de célszerű bizonyos változatosságot, sokféleséget biztosítani ezen a területen is. Ügyelnünk kell az írásbeli és szóbeli számonkérési módok megfelelő arányára.

Az első képzési szakasz kezdeti időszakában elsődleges cél a helyesírási alapismeretek elsajátítása, melynek számos lehetséges eszköze között a diktálás után írt szöveg, ill. a hiányos szövegek pótlása a leggyakoribb. Az újonnan bevezetett nyelvtani jelenségek gyakoroltatása, elsajátításának ellenőrzése során jól használhatók a drill-típusú gyakorlatok, ill. a transzformációs gyakorlatok.

A lexikai jellegű feladatokban komoly hangsúlyt kapnak a szómagyarázatok és a szinonimák keresése, ill. a tanult szavak körülírása. Az új nyelvtani és lexikai anyag komplex elsajátítását számon kérhetjük fordítási feladat, tömörítési gyakorlatok, kérdésekre adott válasz formájában.

Mivel a tantárgyi szakaszok logikai egységet jelentenek a tananyagban, lezárásukként célszerű írásos számonkérést is tartani, melynek segítségével értékelhető az elért teljesítmény.

A szóbeli ellenőrzési formák állandó összetevői a tanóráknak, hiszen a NAT célkitűzéseinek megfelelően élő beszédnyelvet tanítunk. Az önálló tanulói gondolat kifejtés, beszámoló, szituációk kidolgozása és a képleírások a leggyakoribb szóbeli számonkérési formák. Évenként javasolható egy-egy memoriter tanítása-számonkérése is.

A tanév, ill. más nagyobb tantervi egységek végén célszerű felmérnünk a tanulók nyelvi tudatosságát, nyelvi készségeit, lexikai ismereteit és a tanított tananyag általános elsajátításának fokát. Írásbeli felmérésként teszt, nyelvtani feladatsor, fordítási és fogalmazási feladatok javasolhatók. A szóbeli felmérés célszerű eszköze a témakörökön belüli címekről való gondolat kifejtés- társalgás, képleírás, szövegértési és szituációs feladat.

Tartalma szerint az ellenőrzés vonatkozhat ismeretekre és készségekre. Formája szerint lehet *írásbeli* és *szóbeli*.

A *szóbeli* ellenőrzés szempontjai:

- szókincs
- kiejtés, intonáció, folyamatosság
- nyelvhasználat
- nyelvhelyesség

Az *írásbeli* ellenőrzés szempontjai:

- információ mennyisége
- szöveg megszerkesztettsége
- szókincs választékossága
- nyelvi helyesség
- helyesírás

Egy tanév alatt legalább a heti óraszámmal megegyező számú nagydolgozatot kell íratni, melynek érdemjegye pirossal kerül az osztálynaplóba, s a félévi / év végi osztályzatok megállapításánál hangsúlyozott jelentéssel bír.

Egy tanítási féléven belül minden tanulónak legalább a heti óraszámnak megfelelő osztályzattal kell rendelkeznie, amelyen belül törekedni kell arra, hogy a szóbeliség és az írásbeliség megfelelő arányát megőrizzük.

A tanuló *szóbeli* teljesítménye lehet:

- hibátlan, illetve minimális hibával: **jeles**
- többé-kevésbé hibátlan: **jó**
- gyakoribb hibákkal, esetenként félreérthető: **közepes**
- hiányos, gyakori hibákkal, többször félreérthető: **elégséges**
- teljesen hibás, értelmetlen: **elégtelen**

A tanuló *írásbeli* teljesítménye lehet:

85 % - jeles

30 % - elégséges

A köztes érdemjegyek százalékos határait az adott csoportban oktató tanárok döntenek el.

Az alkalmazott ellenőrzési módszerek:

- **feladatlapok** (teszt, nyelvtani feladatsor, fordítási és fogalmazási feladatok)
- **szóbeli felelet** (feladatok megoldása, lényegkiemelés, érvelés, kiselőadás felkészülés alapján, a témakörökön belüli címekről való gondolkifejtés- társalgás, képleírás, szövegértési és szituációs feladat. stb.);
- **témazáró dolgozat** (nagyobb témakörök végén, vagy több témakör együttes zárásakor);
- **otthoni munka** (házi feladatok megoldása, gyűjtőmunka, kiselőadás készítése stb.);
- **csoportmunka** (szerepjátékok, érvelés és szituációs helyzetgyakorlatok stb.);
- **versenyeken, vetélkedőkön való szereplés**, elért eredmények.

A tantárgyi eredmények értékelése a hagyományos 5 fokozatú skálán történik.

1.4 A tanterv alkalmazásához szükséges képesítési követelmények és tárgyi feltételek

Szakképesítéssel rendelkező nyelvtanár, aki rendszeresen figyelemmel követi a tantárgya módszertani újításait, és beépíti ezeket a mindennapi tanítási gyakorlatába.

A nyelvtanításban a kommunikatív készségfejlesztés (és nem az ismeretátadás) áll a tanítás középpontjában, melyek megkövetelik a változatos tanulói tevékenységformák következetes alkalmazását. Szükséges, hogy a nyelvet tanító pedagógus gazdag és korszerű módszertani apparátussal rendelkezzen (pl. egyéni, páros és csoportmunka, projektmunka, kiegészítő eszközök alkalmazása).

A hatékony nyelvtanulás legfontosabb személyi feltétele a kis csoportlétszám, az osztott csoport, mert így mindenkivel kiegyensúlyozottan tud foglalkozni a nyelvtanár, képes irányítani az egyéni vagy pármunkát, és összehangolni a néhány fős csoportok tevékenységét a csoportmunka során.

A legfontosabb tárgyi feltételt a tanterem célszerű berendezése biztosíthatja. Célszerű a nyelvórákat olyan tanteremben tartani, ahol mozgatható asztalok vagy padok, illetve székek állnak rendelkezésre. Ez a kommunikációt elősegítő ülésrend kialakításához szükséges. Legyen lehetőség az órán elkészített tárgyak (pl. képek) és szemléltetőeszközök elhelyezésére.

Legyen a teremben lehetőleg CD- és/vagy DVD lejátszó, interaktív tábla. Legyen minden tanulónak hozzáférhető helyen külön felszerelése a manipulatív tevékenységekhez: olló, ragasztó, filctollak stb.

1.5 A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Fontos alapelv, hogy nem a tankönyv hivatott meghatározni a nyelvoktatást, hanem a koncepcionális, tanterv-alapon végiggondolt nyelvoktatás megvalósításához kell kiválasztani a megfelelő tankönyvet, tankönyvcsaládot.

A tankönyv akkor hasznos eszköze a nyelvoktatásnak, ha mindig az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztését célozza, akkor korszerű, ha eleget tesz a Közös Európai

Referenciakeretben megfogalmazott és a NAT-ban nevesített nyelvtudási szintek funkcionális nyelvhasználati előírásainak, és akkor jó, ha a tanárnak öröm tanítani belőle, és a tanulónak öröm tanulni vele. Lényeges szempont lehet a kiválasztásban, hogy a tankönyv feleljen meg az életkori sajátosságoknak és a magyar nyelvtanuló esetenként speciális igényeinek.

Legyen a tankönyv tartalmában és kivitelezésében motiváló, a nyelvtanulás iránt kedvet ébresztő.

Fontos, hogy a diákok saját taneszközeit (könyv, munkafüzet, szótár) az iskola audio-, és videokazettákkal, multimédiás eszközökkel, egy- és kétnyelvű szótárakkal, illetve a csoportlétszámnak megfelelő mennyiségű gyakorlókönyvekkel és a szókincsfejlesztéshez nélkülözhetetlen olvasókönyvekkel egészítse ki.

A könyvtárnak feltétlen biztosítania kell referenciaanyagokat az országismeret, irodalom, történelem, kultúra tanításához.

A technikai eszközök között a legfontosabb az interaktív tábla digitális tananyagokkal, a DVD-lejátszó hiszen ezek segítségével könnyebben sajátíthatják el a tanulók a helyes kiejtést, és ezekkel fejleszthető beszédértési készségük is.

Ezen kívül még elengedhetetlen a számítógép és a fénymásoló használata a saját fejlesztésű tananyag szerkesztéséhez és sokszorosításához.

A taneszköz kiválasztásánál érdemes előnyben részesíteni az alábbi jellemzőket:

- feladatokban gazdag,
- az egyéni haladást jól szolgáló, differenciált tanulást-tanítást támogató,
- az önálló tanulásra ösztönző, azt lehetővé tevő, tehát a tanulásirányítást jól megvalósító,
- legyen motiváló hatású, például matematikatörténeti kitekintés, utalás más tantárgyak tartalmára,
- tanultakat rendszerező és jól strukturált, tipográfiai jól szerkesztett (pl. ábrák, kiemelések), didaktikailag jól felépített tankönyveket.
-

A tankönyvek az engedélyezett tankönyvcsaládokból kerülnek ki. A tankönyvek, tankönyvcsaládok megítélésének szempontjai:

1. A célcsoport szempontjából

- korosztály
- a tanulás célja
- felszereltség

2. A feltételrendszer szempontjából

- a követelmények
- a tanítás körülményei
- felszereltség

3. Szaktárgyi szempontok

- nyelvi és műveltségi tartalmak
- szövegfajták
- gyakorlattípusok
- nyelvtani koncepció
- szókincs minősége és mennyisége
- készségfejlesztés kiegyensúlyozottsága

4. Módszertani szempontok

- tanítási technikák
- differenciálás

Ezek figyelembe vételével a könyvek kiválasztása tanévenként történik.

1.6 Időkeret, óraszámok

Óraterv – 9-12. évfolyam				
Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Orosz, 2. idegen nyelv	3	3	3	3

1.7 A helyi tanterv kerettantervi megfeleltethetősége

Jelen helyi tanterv készült a NAT 2012: 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet Idegen nyelv műveltségterület, valamint az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 3. sz. melléklet: Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára 3.2.03. alapján.

A kerettanterv által biztosított 10 %-os szabad mozgástér a megtanított ismeretek elmélyítésére és a gyakorlásra kerül felhasználásra, tehát új tartalmi elemekkel a témák nem bővülnek, csak bizonyos résztémákra szánt órakeret került megnövelésre.

1.8 Fejlesztési feladatok, nyelvi szintek

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg. A továbbhaladás feltételei a helyi tantervben évenként kerül meghatározásra.

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam	10. évfolyam	12. évfolyam
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A1	A2	B1 mínusz	B1
Második idegen nyelv	–	–	–	A1	A2

1.9 Javasolt tankönyvek:

Székely András és Székely Nyina SAG ZA SAGOM című nyelvkönyv-sorozata, az alábbi éves tananyagbontásban:

9. évfolyam: Sag za sagom 1, 1-7. lecke

10. évfolyam: Sag za sagom 1, 8-15. lecke

11. évfolyam: Sag za sagom 2, 1-7. lecke

12. évfolyam: Sag za sagom 2, 8-12. lecke

Kosaras István: Orosz nyelvtan középiskolások számára

Tantervjavaslatunk a minimális A2 kimeneti szintnél magasabb célok elérését teszi lehetővé, A két kötet elvégzésével a B1 szint teljesíthető. Ezáltal alkalmas a középszintű érettségire való felkészítéshez.

2. 9-10. évfolyam

A 9. évfolyamon kezdődő második idegennyelv-tanítás elsődleges célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása az új nyelven. Az élő idegen nyelvek tanításába a tantárgy jellegéből adódóan minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A 10. évfolyam végére a tanulók tudása a második nyelvből is lehetővé teszi, hogy a körülöttük lévő világról idegen nyelven is információt szerezzenek. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Ebben a képzési szakaszban a NAT *fejlesztési területei és nevelési céljai* a tanulók életéhez és környezetéhez kapcsolódó témák feldolgozása során valósíthatók meg. Tudatosítani kell, hogy a nyelvtudás kulcskompetencia, amely segítséget nyújt a boldoguláshoz a magánéletben és a tanulásban csakúgy, mint később a szakmai pályafutás során.

A második idegen nyelv tanulásának megkezdésekor a tanulók már rendelkeznek nyelvtanulási tapasztalattal, és az újonnan kezdett nyelv egyes elemeit könnyebben megérthetik az első idegen nyelv segítségével. Érdemes már a kezdeti időszakban is építeni az első idegen nyelvből szerzett ismeretekre, készségekre, stratégiákra, és fontos a nyelvtanulási motiváció ébren tartása is.

A második idegen nyelvből a gimnázium 10. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála első szintjére, az A1 tudásszintre, amely megfelelő alapul szolgál ahhoz, hogy a gimnáziumi tanulmányok végére a második nyelvből is elérjék a minimumként előírt A2 szintet.

A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít az őket érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technológiák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Ebben a nyelvtanítási szakaszban is fontosak a korosztályi sajátosságok. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések és a konstruktív támogatás. Ugyancsak hathatós segítséget jelent a tanulók számára, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. A tanuló már megért bizonyos célnyelvi fordulatokat, amelyek az anyanyelvében vagy első tanult idegen nyelvében is használatosak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az eleinte nonverbális eszközökkel is támogatott célnyelvi óravezetés követése, a rövid, egyszerű tanári utasítások megértése; az ismerős témákhoz kapcsolódó egyszerű közlések és kérdések megértése; az egyszerű, konkrét, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó közlésekből az alapvető fordulatok kiszűrése.

<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>A rövid és egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekre, a közös munka megszervezésére vonatkozó tanári utasítások megértése.</p> <p>Egyszerű, konkrét mindennapi szükségletekre vonatkozó kifejezések megértése világos beszédben, az ismert témakörökhöz kapcsolódó, egyszerű szövegekben.</p> <p>Egyszerű instrukciók, útbaigazítások követése, egyszerű, személyes kérdések megértése világos beszéd esetén.</p> <p>A korosztálynak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan.</p> <p>A számok, árak, alapvető mennyiségek, az idő kifejezésének megértése.</p> <p>Alapvető stratégiák alkalmazása, például rövid hallott szövegben ismeretlen elemek jelentésének kikövetkeztetése; az ismert szavak, a beszédhelyzetre, a szereplőkre vonatkozó információk, a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemek (például képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) felhasználása a szöveg megértéséhez.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Közlemények, párbeszéd, instrukciók, figyelmeztetések, útbaigazítások, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, rövid részletek a médiából, egyszerű dalok, versek, találós kérdések, viccek,</p> <p>képekkel illusztrált mesék és történetek, a célnyelvi kultúrát bemutató multimédiás anyagok, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok; tanárral, tanulótársakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd, interaktív feladatok.</p>

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A beszédszándék kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva; személyes adatokra vonatkozó kérdésfeltevés, és egyszerű nyelvi eszközökkel válaszadás a hozzá intézett kérdésekre; kommunikáció nagyon egyszerű, begyakorolt nyelvi panelekkel; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
<p>Konkrét, egyszerű, mindennapos kifejezések megértése, ha a partner közvetlenül a tanulóhoz fordul, és világosan, lassan, ismétlésekkel beszél.</p> <p>A gondosan megfogalmazott, lassan elmondott, a tanulóhoz intézett kérdések és utasítások megértése, rövid, egyszerű útbaigazítások adása és követése.</p> <p>Részvétel egyszerű beszélgetésben szükség szerinti lassú ismétléssel, körülírással vagy módosítással.</p> <p>Egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekhez kapcsolódó kommunikáció.</p> <p>Beszédszándék kifejezése verbális és nonverbális eszközökkel (például bemutatkozás, bemutatás, valamint az üdvözlés és elköszönés alapvető formáinak használata, kérés, kínálás, érdeklődés mások hogyléte felől, reagálás hírekre).</p> <p>Egyszerű kérdések és állítások megfogalmazása, válaszadás, reagálás.</p>	

Betanult beszédfordulatok alkalmazása, elemi információk kérésére és nyújtására például a tanulóról, beszélgetőpartneréről, lakóhelyről, a családtagok foglalkozásáról.
A számok, árak, alapvető mennyiségek, idő kezelése.
Érdeklődés árucikkek áráról, egyszerű vásárlási párbeszéd, néhány mondatos telefonbeszélgetések lebonyolítása.
A beszélgetés strukturálásának néhány egyszerű eleme, például beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás.
Egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták betanult készletének szűk körű alkalmazása; szavak, illetve szócsoporthoz összekapcsolása nagyon alapvető lineáris kötőszavakkal.
Nagyon rövid, különálló, többnyire előre betanult megnyilatkozások.
Egyszerű jelenetek közös előadása.
Magyarázat, segítség, ismétlés kérése metakommunikációs eszközökkel.
Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Rövid társalgás, rövid tranzakciós és informális párbeszéd, szerepjátékok, betanult jelenetek, információ hiányán illetve különbözőségén alapuló szövegek.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról egyszerű, begyakorolt fordulatokkal rövid megnyilatkozások; munkájának egyszerű nyelvi eszközökkel történő bemutatása; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	
<p>Ismerős, személyes témák (saját maga, család, iskola, ismerős helyek, emberek és tárgyak) leírása szóban. Rövid, egyszerű szövegek felolvasása és emlékezetből történő elmondása. Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal. Konkrét szituációkra vonatkozó, különálló szavakból és fordulatokból álló szókinccs alkalmazása, ezek összekapcsolása az alapvető lineáris kötőszavakkal. A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid történetek, témakifejtés, dalok, versek, mondókák, rapszövegek, rövid prezentációk és projektek csoportos bemutatása.</p>	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Különböző szövegfajták olvasásában való jártasság a tanuló anyanyelvén és az első idegen nyelven.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Az ismert nevek, szavak és mondatok megértése egyszerű szövegekben;</p> <p>az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatainak megértése az ismerős szavak, esetleg képek segítségével;</p> <p>a korosztálynak megfelelő témájú, egyszerű autentikus szöveg lényegének megértése, a szövegből néhány alapvető információ kiszűrése.</p>
---	--

A fejlesztés tartalma

Egyszerű, mindennapi szövegekben (például feliratokon) az ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok, a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak felismerése.

Egyszerű információkat tartalmazó, rövid leíró szövegek fő gondolatának megértése, például hirdetésekben, plakátokon vagy katalógusokban.

Egyszerű, írott, képekkel támogatott instrukciók követése.

Egyszerű üzenetek, például képeslapok szövegének megértése.

Nyomtatványok, űrlapok személyes adatokra vonatkozó kérdéseinek megértése.

Egyszerű, írásos útbaigazítások, útleírások követése.

Az alapvető olvasási stratégiák alkalmazása, például az ismerős nevek, szavak és alapvető fordulatok összekapcsolása, szükség esetén a szöveg különböző részeinek újraolvasása, a szövegekhez kapcsolódó képek, képaláírások, címek, a vizuális információk felhasználása a szöveg megértéséhez.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Hirdetések, reklámok, plakátok, névjegykártyák, feliratok, versek, dalszövegek, újságfőcímek, könyv- és filmcímek, szöveges karikatúrák, képregények, viccek, nagyon egyszerű katalógusok, nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	<p>Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Bizonyos írásbeli műfajok és jellegzetességeik ismerete. Az írást illetően esetleg már kialakult attitűdök.</p>
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása;</p> <p>írásban személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre válaszadás;</p> <p>minta alapján néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegek írása öt érdeklő, ismert témákról.</p>

A fejlesztés tartalma

Az orosz ABC, cirill betűk írásának elsajátítása. Szavak és rövid, jól olvasható szövegek másolása.

Lista írása.

Egyszerű fordulatok és mondatok írása a legegyszerűbb nyelvi szerkezetek használatával (például hol lakik, mit csinál a tanuló vagy mások).

Adatok kérése és megadása írásban (például számok, dátumok, időpont, név, nemzetiség, cím, életkor); formanyomtatványok kitöltése.

Rövid, egyszerű üdvözlő szöveg, üzenet írása.

Személyes információt, tényt, tetszést vagy nem tetszést kifejező rövid üzenet, komment

írása (például internetes fórumon, blogban).
 Egyszerű levél, e-mail írása a legfontosabb formai elemek betartásával (például címzés, a kommunikáció tárgyának megjelölése, a címzett megszólítása, búcsúzás).
 Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (például listavers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet) írása, illetve átírása.
 Egyszerű írásos minták követése, aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltése.
 Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése, alkalmazása.
 A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (például nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Hagyományos és elektronikus nyomtatványok, űrlapok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszter szövegek, képaláírások, üzenetek, SMS-ek/MMS - ek, levelek, e-mailek vagy internes profilok, üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, versek; rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.

2.1 Témakörök, fogalomkörök

A 9–12. évfolyamokra ajánlott témakörök és fogalomkörök egyes elemei újra és újra megjelenhetnek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, és így bővüljenek, mélyüljenek.

A tanévekre bontott javaslatot elsősorban a kerettantervi ajánlások és a *Sag za sagom 1-2* alapján állítottuk össze úgy, hogy minden kerettantervben javasolt témakör tárgyalásra kerül. Figyelembe vettük azt az igényt is, hogy sok esetben a tanulók a 2. idegen nyelvből érettségit kívánnak tenni. Ezért a téma- és fogalomköröknél az A2 szintet meghaladó tananyagot állítottunk össze. Ettől a tanár a csoport igényeihez igazodva természetesen eltérhet.

Az óraszámok megoszlása 9. és 10. évfolyamon.

Az óraszámok tartalmazzák a grammatikai ismeretek elsajátítását és gyakorlását.

	Óraszám 9. évf.	Óraszám 10. évf.
	3 óra/hét (108 óra)	3 óra/hét (108 óra)
Személyes vonatkozások, család	30 óra	8 óra
Ember és társadalom	12 óra	10 óra
Környezetünk	20 óra	20 óra
Az iskola	12 óra	8 óra
A munka világa	-	-
Életmód	12 óra	15 óra
Szabadidő, művelődés, szórakozás	12 óra	12 óra
Utazás, turizmus	10 óra	20 óra
Tudomány és technika	-	-
Gazdaság és pénzügyek	-	15 óra

2.2 Ajánlott témakörök – 9. évfolyam

Sag za sagom 1, 1-7. lecke megfeleltetve a témaköröknek

Ajánlott témakörök 9. évfolyamra	
<p>Személyes vonatkozások, család Bemutakozás. Családtagok bemutatása. Az orosz nevek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. 1.2.3. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Etika: családi élet, generációk kapcsolata.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.</i></p>
<p>Ember és társadalom Baráti kör, osztálytársak. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Foglalkozások. 3. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Etika: társas kapcsolatok.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: munka.</i></p>
<p>Környezetünk Az otthon (lakószoba, lakás, ház). Bútorok és háztartási gépek. Saját település bemutatása. Városi intézmények. 4.5. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: lakóhely és környék hagyományai.</i> <i>Földrajz: településtípusok, más népek kultúrái.</i></p>
<p>Az iskola Iskolai helyiségek. Tantárgyak, osztályzatok. 7. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Etika: társas kapcsolatok.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: élethosszig tartó tanulás</i></p>
<p>Életmód Étkezések. Étel- és italfajták. 6. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: egészséges ételek.</i></p>
<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás Kedvelt időtöltések. Sportágak. 7. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Földrajz: más népek kultúrái.</i> <i>Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés szerepe, sportágak jellemzői.</i></p>
<p>Utazás, turizmus Földrészek, országok 1.6. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Földrajz: más népek kultúrái</i></p>

2.3 Fogalomkörök – 9. évfolyam

Létezés kifejezése	Az Это mutatószó: Это книга. Это мальчик. Nemek, élő/élettelen kategóriák: Он/она/оно. Вижу стол/мальчика. есть + alanyeset, нет + birtokos eset.
Cselekvés kifejezése	Az igei paradigmarendszer kijelentő módban. A „е” és „и”-soros igeik jelen idejű alakjai.
Birtoklás kifejezése	A birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. А чей birtokos kérdő névmás. A főnevek birtokos esete: книга мальчика, книги мальчика/мальчиков. У меня есть... A tagadás rendszerének tudatosítása: у меня нет.../ не было.../ не будет...
Térbeli viszonyok	направо, налево, прямо на столе, в машине, в школу, на улицу
Időbeli viszonyok	Сегодня. Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу. Летом, осенью, зимой, весной. Часто, всегда, никогда. Az idő kifejezése: Сейчас 2 часа.
Mennyiségi viszonyok	Tőszámnevek (1-100) Sorszámnevek (1-10.) Határozatlan számnevek: много, мало, несколько Életkor kifejezése: Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет.
Minőségi viszonyok	A melléknevek neme, száma, ragozása. Melléknevek egyeztetése. А какой kérdőszó. Alapfokú hasonlítás a как kötőszóval. Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста.
Modalitás	Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. Хочу...
Esetviszonyok	A főnevek neme, többes száma, ragozása. A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete. Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány elöljárószóval és azok nélkül: Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина. Szabálytalan ragozású főnevek: человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра... Боже мой! Господи!

Logikai viszonyok	и, а, но, или, который, где, когда, потому что... ПОЭТОМУ, ИЛИ..., ИЛИ...
-------------------	--

A továbbhaladás feltételei:

- A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt.
- Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben. Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről.
- Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat.
- Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról

2.4 Ajánlott témakörök – 10. évfolyam

Sag za sagom 1, 8-15. lecke megfeleltetve a témaköröknek

Ajánlott témakörök – 10. évfolyam	
Személyes vonatkozások, család Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, ünnepek, otthoni teendők. 11. lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Etika: családi élet, generációk kapcsolata, tradíciók</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás</i>
Ember és társadalom Ember külső jellemzése. Öltözködés, ruházat. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. 11.15. lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Etika: generációk kapcsolata, családi élet, társas kapcsolatok.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: élethosszig tartó tanulás</i>
Környezetünk A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. Szentpétervár nevezetességei. Időjárás, éghajlat. 13.14.15. lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: lakóhely és környék hagyományai.</i> <i>Földrajz: az időjárás tényezői.</i> <i>Biológia-egészségtan: védett természeti értékek.</i>
Az iskola Iskolai helyiségek. Tantárgyak, osztályzatok. 8. lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Etika: társas kapcsolatok.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: élethosszig tartó tanulás</i>
Életmód Napszakok. A hét napjai. Rendszeres napi elfoglaltságok. Az orvosnál. Testrészek, betegségek. Egészséges életmód. 8.12. lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Biológia-egészségtan: betegségek ismérvei, betegségmegelőzés, egészséges életmód.</i>
Szabadidő, művelődés, szórakozás Szabadidős programok (sport, színház,	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Földrajz: más népek kultúrái.</i>

múzeum, koncert, mozi). Vendégségben. Étteremben: étlap, ételek, italok, árak 14. lecke	
Utazás, turizmus A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés. Utazás vonattal 9. 15. lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Földrajz: egyes országok turisztikai jellemzői.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek.</i>
Gazdaság és pénzügyek Vásárlás (boltban, piacon). Élelmiszerek, boltok. Mértékegységek, csomagolás, pénznemek. 10. lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel.</i> <i>Matematika: alpműveletek.</i>

2.5 Fogalomkörök – 10. évfolyam

Az újonnan belépő fogalmakat dőlt betűvel jelöltük.

Létezés kifejezése	Az Это mutatószó: Это книга. Это мальчик. Nemek, élő/élettelen kategóriák: Он/она/оно. Вижу стол/мальчика. есть + alanyeset, нет + birtokos eset. <i>A létige múlt és jövő idejű alakjai.</i>
Cselekvés kifejezése	Az igei paradigmarendszer kijelentő módban. A „е” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai. <i>Az igék múlt idejű alakjai.</i> <i>Az összetett jövő idő.</i> <i>A felszólító mód képzése t.sz. 1. személyben:</i> <i>Давай/те пойдём в ...</i> <i>A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 2. személyben: Слушай(те)! Прочитай(те)! Открой(те)!</i> <i>Az alapvető mozgást jelentő igék fajtái és azok használata: идти/ходить, ехать/ездить, нести/носить, вести/водить</i>
Birtoklás kifejezése	A birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. А чей бirtokos kérdő névmás. У меня есть... A főnevek birtokos esete: книга мальчика, книги мальчика/мальчиков. A tagadás rendszerének tudatosítása: у меня нет.../не было.../не будет...
Térbeli viszonyok	направо, налево, прямо на столе, в машине, в школу, на улицу <i>от..., до..., около..., у..., далеко, близко от...</i>

	<p><i>рядом с..., перед, за, под, над, вверх, вниз, в лесу, в саду, на мосту.</i></p>
Időbeli viszonyok	<p>Сегодня Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу Летом, осенью, зимой, весной Az idő kifejezése (egész óra): Сейчас 2 часа. Az idő kifejezése (óra, perc): пять минут первого, половины третьего Az idő kifejezés hivatalos formája. Вчера, сегодня, завтра Часто, всегда, никогда Весь день, каждый год, ежедневно, по понедельникам, раз/два раза в год До, после, через, ... (тому) назад A dátum kifejezése (1): évszámok. A dátum kifejezése (2): nap, hónap, év. A dátum kifejezése (3) a когда kérdésre.</p>
Mennyiségi viszonyok	<p>Тöszámнекек (1-100) Тöszámнекек (100 fölött) Az один és a два használata alany- és tárgyesetű főnéve előtt Sorszámнекек (1-10.) Határozatlan számнекек: много, мало, несколько Életkor kifejezése: Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет. Mértékegységek: 100 грамм колбасы, 100 грамм водки, литр молока и т.д. A körülbelüliség kifejezése: примерно / приблизительно..., человек пять, около пяти человек</p>
Minőségi viszonyok	<p>A mellékнекек neme, száма, ragozása. A какой kérdőszó. Alapfokú hasonlítás a как kötőszóval. Mellékнекек egyeztetése. Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста . Mellékнекек vonzata: рад подарку, знаком с мною... Állapot kifejezése: Мне холодно, весело. Здесь жарко.</p>
Modalitás	<p>Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. A мочь és az уметь igék. Можно-Нельзя Надо/нужно-Не надо/Не нужно Хочу... Собираюсь... Должен</p>
Esetviszonyok	<p>A főнекек neme, többes száма, ragozása.</p>

	<p>A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete.</p> <p>Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány előjárószóval és azok nélkül:</p> <p>Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина.</p> <p><i>Szabálytalan ragozású főnevek: человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра...</i></p> <p><i>Боже мой! Господи!</i></p> <p><i>Аз. Этом mutató névmás.</i></p>
Logikai viszonyok	<p>и, а, но, или, который, где, когда, потому что...</p> <p>ПОЭТОМУ, или..., или...</p>

A továbbhaladás feltételei:

- Megérti rövid, egyszerű szövegek, köztük történetek lényegét. A kért információt ki tudja keresni.
- Megérti a leggyakoribb fordulatokat és szókinccset, ha számára ismert dologról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek, bejelentések, egyéb gyakori szövegek lényegét.
- Részt vesz egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben, amely ismert tevékenységhez kapcsolódó közvetlen információcserét igényel. Megérteti magát a társasági beszélgetésben. Röviden le tudja írni például a családját, lakóhelyét, tanulmányait.
- Fel tud tenni kérdéseket, egyszerű állításokra reagál. Képes jelezni, mikor követi a kommunikációt, de ritkán ért meg eleget ahhoz, hogy saját maga fenn tudja tartani a beszélgetést.
- Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni.
- Néhány egyszerű szerkezetet helyesen használ, de még rendszeresen elkövet alapvető hibákat. Szókinccse elegendő az alapvető kommunikációs szükségletek kielégítésére.

3. 11-12. évfolyam

A 11-12. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának további fejlesztése. Az élő idegen nyelv jellegéből adódóan a nyelvoktatásba tartalmát és céljait tekintve minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A középiskolai tanulmányok végére a tanulók kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően széleskörű információszerzésre és viszonyításra is képesek. A középiskolai évekre egységesen meghatározott témakörökhöz a megadott szempontok segítenek eligazodni abban, hogyan valósíthatók meg az idegen nyelvek oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési célok, és hogyan fejleszthetők a kulcskompetenciák a nyelvtanítás során. A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, valamint egész életükön át.

A második idegen nyelvből a középiskola 12. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála (KER) második szintjére, az A2 szintre (minimális cél). A 12. évfolyamon – különösen emelt szintű képzés vagy egyéni ambíciók, tehetséges tanulók esetén – lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékelésük során; illetve gyakorlatot szerezzenek az érettségi vizsga feladatainak megoldásában is.

Növeli a motivációt, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és az infokommunikációs technológiák használatára.

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár is sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával és az ok-okozati viszonyokat, követelményeket feltáró feladatokkal.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló már megért ismerős szavakat és alapvető fordulatokat, amelyek a személyére, családjára vagy a közvetlen környezetében előforduló konkrét dolgokra vonatkoznak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismert szavak, a leggyakoribb fordulatok megértése, ha közvetlen, személyes dolgokról van szó; a rövid, világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések lényegének megértése; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.

A fejlesztés tartalma

Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravezetés folyamatos követése (például osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése.

A legfontosabb témákkal kapcsolatos fordulatok és kifejezések megértése (például alapvető személyes és családi adatok, vásárlás, közvetlen környezet, foglalkozás).

A lényeges információ megértése és kiszűrése kiszámítható, hétköznapi témákról szóló rövid hangfelvételekből, ha a megszólalók lassan és világosan beszélnek.

Az egyszerű, begyakorolt beszélgetésekbe való bekapcsolódáshoz szükséges alapvető információk megértése.

Lassú és világos, köznapi beszélgetés témájának megértése.

Ismerős témákról folyó, világos, köznyelvi beszéd megértése, szükség esetén visszakeresés segítségével.

Egyszerű útbaigazítás megértése például gyalogos közlekedés vagy tömegközlekedés használata esetén.

Telefonbeszélgetésben az alapvető információk megértése (hívás tárgya, kit kell keresni stb.).

A tényközlő televíziós és rádiós hírműsorok témaváltásainak követése, a tartalom lényegének megértése.

Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek.

Alapvető stratégiák használata, például az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a szövegösszefüggésből, a nemzetközi vagy más nyelven tanult szavak felhasználása a hangzó szöveg megértéséhez, a várható vagy a megjósolható információk keresése.

A vizuális elemek (képek, gesztusok, mimika, testbeszéd) felhasználása a szövegértés támogatására.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Üzenetek, útbaigazítás, rövid részletek a médiából (például időjárás-jelentés, interjúk, riportok), dalok, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, történetek, versek, párbeszéd.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció. Személyes adatokra vonatkozó kérdések és válaszok.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kommunikáció egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban számára ismert témákról egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; részvétel rövid beszélgetésekben; kérdésfeltevés és válaszadás kiszámítható, mindennapi helyzetekben; gondolatok és információk cserélje ismerős témákról; egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása, hogy megértse magát, illetve megértse beszédpartnerét; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
Kapcsolatok létesítése: üdvözlés, elköszönés, bemutatkozás, mások bemutatása. Beszélgetés kezdeményezése, fenntartása és befejezése egyszerű módon.	

A mindennapi élet gyakran előforduló feladatainak megoldása (például utazás, útbaigazítás, szállás, étkezés, vásárlás, bank).

Mindennapos gyakorlati kérdések megvitatása (például barátok meghívása, programok szervezése, megvitatása), egyszerű, mindennapi információk megszerzése és továbbadása.

Érzések egyszerű kifejezése, köszönetnyilvánítás, egyszerű tanácsok kérése és adása.

Vélemény egyszerű kifejezése (tetszés és nemtetszés, érdeklődés mások véleménye iránt, egyetértés és egyet nem értés)

Az alapvető kommunikációs szükségletekhez, egyszerű, begyakorolt tranzakciók lebonyolításához elegendő szókincs és néhány egyszerű szerkezet helyes használata.

A leggyakrabban előforduló kötőszavak alkalmazása szócsoporthoz és egyszerű mondatok összekapcsolására.

A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során a tanárral és a társakkal.

Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel célnyelvi beszélőkkel.

Rákérdezés a meg nem értett kulcsszavakra vagy fordulatokra, ismétlés kérése megértés hiányában.

Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Szerepjátékok, társasjátékok, dramatizált jelenetek, rövid társalgás, véleménycseré, információcsere, tranzakciós és informális párbeszéd.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló bemutatja magát és környezetét egyszerű fordulatokkal és mondatokkal.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rövid, összefüggő beszéd egyre bővülő szókincssel, egyszerű beszédfordulatokkal magáról és közvetlen környezetéről; megértetés a szintnek megfelelő témakörökben; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.

A fejlesztés tartalma
<p>Egyre bővülő szókincssel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után.</p> <p>Történetmesélés, élménybeszámoló egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal.</p> <p>A mindennapi környezet (emberek, helyek, család, iskola, állatok), továbbá tervek, szokások, napirend és személyes tapasztalatok bemutatása.</p> <p>Egyszerű állítások, összehasonlítások, magyarázatok, indoklások megfogalmazása.</p> <p>Csoportos előadás vagy prezentáció jegyzetek alapján.</p> <p>Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (például közös plakát).</p> <p>Az összefüggő beszéd létrehozásakor a begyakorolt nyelvi eszközök használata, ismerős helyzetekben ezek egyszerű átrendezése, kibővítése.</p> <p>A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Rövid történetek, témakifejtés, képleírás, élménybeszámoló, véleménynyilvánítás, bejelentés, csoportos előadás vagy prezentáció, projekt bemutatása.</p>

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló megérti egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatait, alapvető információkat keres nagyon egyszerű szövegekben. Tudja, hogy a szövegek címe, megformálása, a hozzá tartozó képek segítenek a szöveg megértésében.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az adott helyzetben fontos konkrét információk megtalálása egyszerű, ismerős témákról írt autentikus szövegekben; egyszerű instrukciók megértése, a fontos információk kiszűrése egyszerű magánlevelekből, e-mailekből és rövid eseményeket tartalmazó szövegekből.
A fejlesztés tartalma	
<p>Konkrét információk megértése rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, mindennapi szövegekben (például hirdetések, prospektusok, étlap, menetrend). Lényeges információk megtalálása egyszerű, ismerős témákkal kapcsolatos magánlevelekben, e-mailekben, brosrákban és rövid, eseményeket tartalmazó újságcikkekben. A közhasználatú táblák és feliratok megértése utcán, nyilvános helyeken és iskolában. A mindennapi életben előforduló egyszerű használati utasítások, instrukciók megértése. Közismert témákhoz kapcsolódó konkrét információk keresése honlapokon. Egyszerű, rövid történetek, mesék, versek és egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása. Alapvető szövegértési stratégiák használata, például a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak, a várható vagy megjósolható információk keresése, továbbá a logikai, illetve időrendi kapcsolatokra utaló szavak felismerése. Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Hirdetések, plakátok, nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok, feliratok, étlapok, menetrendek, egyszerű biztonsági előírások, eseményeket leíró újságcikkek, hagyományos és elektronikus magánlevelek, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, történetek, versek, dalszövegek.</p>	

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló minta alapján néhány közismert műfajban nagyon egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír öt érdeklő, ismert témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Összefüggő mondatokat írása a közvetlen környezetével kapcsolatos témákról; az írás kommunikációs eszközként történő használata egyszerű interakciókban; ismerős témákhoz kapcsolódó gondolatok egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban, írásban történő kifejezése; minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegek írása öt érdeklő, ismert témákról.

A fejlesztés tartalma

Szavak és rövid, jól olvasható szövegek másolása és diktálás utáni leírása.

Egyszerű, rövid szövegből vázlat készítése.

Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző szövegtípusok létrehozása (például leírás, élménybeszámoló, párbeszéd).

Egyszerű írásos minták követése; aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltésük.

Formanyomtatvány kitöltése a tanuló és mások alapvető személyes adataival.

Az írás egyszerű tagolása: rövid bevezetés és lezárás.

Közvetlen szükségletekhez kapcsolódó témákról rövid, egyszerű feljegyzés, üzenet készítése állandósult kifejezések használatával.

Személyes információt, tényt, véleményt kifejező rövid üzenet, komment írása (például internetes fórumon, blogban).

Egyszerű levél, e-mail írása (például köszönetnyilvánítás, elnézésekérés, információközlés, vagy programegyeztetés) a legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyek követésével (például megszólítás, elköszönés).

Rövid, egyszerű önéletrajz írása.

Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (például vers, rap, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet írása, illetve átírása).

Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése és saját írásában való alkalmazása.

A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (például nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Hagyományos és elektronikus nyomtatványok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszterszövegek, képalírások, üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, levelek, e-mailek vagy internes profilok, üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, leírások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A2 szintű nyelvtudás.

A tanuló képes egyszerű hangzó szövegekből kiszűrni a lényegét és néhány konkrét információt.

Részt tud venni nagyon rövid beszélgetésekben, képes feltenni és megválaszolni kérdéseket kiszámítható, mindennapi helyzetekben, képes gondolatokat és információt cserélni ismerős témákról.

Képes ismerős témakörökben rövid összefüggő szóbeli megnyilatkozásra egyszerű, begyakorolt mondat szerkezetek, betanult fordulatok, alapvető szókinccs segítségével.

Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, megtalálja a szükséges információkat egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban.

Összefüggő mondatokat, rövid tényközlő szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról minta alapján.

Az óraszámok megoszlása 11. és 12. évfolyamon. Az óraszámok tartalmazzák a grammatikai ismeretek elsajátítását és gyakorlását.

	Óraszám 11. évf.	Óraszám 12. évf.
	3 óra/hét (108 óra)	3 óra/hét (93óra)
Személyes vonatkozások, család	10 óra	3 óra
Ember és társadalom	16 óra	3óra
Környezetünk	-	16 óra
Az iskola	15 óra	3 óra
A munka világa	15 óra	3 óra
Életmód	12 óra	12 óra
Szabadidő, művelődés, szórakozás	10 óra	18 óra
Utazás, turizmus	10 óra	12 óra
Tudomány és technika	-	20 óra
Gazdaság és pénzügyek	20 óra	3 óra

3.1 Ajánlott témakörök – 11. évfolyam

Sag za sagom 2, 1-7. lecke megfeleltetve témaköröknek

Ajánlott témakörök 11. évfolyam	
Személyes vonatkozások, család Családi kapcsolatok, a családi élet eseményei. Házimunkák. 1.lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Etika: családi élet, generációk kapcsolata, társas kapcsolatok.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.</i>
Ember és társadalom Emberi kapcsolatok. Külső és belső tulajdonságok. Párkeresés. 5. lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Etika: társas kapcsolatok.</i>
Az iskola Saját iskola bemutatása. Tantárgyak, iskolai eredmények. A nyelvtanulás fontossága. 2. lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</i>
A munka világa A munkahelykeresés formái, divatos szakmák és foglalkozások. Önéletrajz és állásinterjú. 7. lecke	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Technika, életvitel és munka: pályaorientáció és munka</i>

<p>Életmód Az orvosnál. Betegségek és kezelésük. Egészséges életmód.</p> <p>6. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Biológia-egészségtan: egészséges életmód, a betegségek ismérvei.</i></p>
<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás Szabadidős sport és szórakozás. Élvonalbeli sportolók. Irodalom, zene, film. A média szerepe.</p> <p>4. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Testnevelés és sport: sportágak, relaxáció</i> <i>Vizuális kultúra: művészi alkotások leírása, értelmezése</i></p>
<p>Utazás, turizmus Utazás, útitervek, nyári/téli pihenés. Utazás repülővel.</p> <p>4. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Földrajz: egyes országok turisztikai jellemzői, településtípusok.</i></p>
<p>Gazdaság és pénzügyek A pénz szerepe a családban. Vásárlás, reklamáció.</p> <p>3. lecke</p>	<p><i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, zsebpénz.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</i></p>

3.2 Fogalomkörök – 11. évfolyam

Létezés kifejezése	<p>Az Это mutatószó: Это книга. Это мальчик. Nemek, élő/élettelen kategóriák: Он/она/оно. Виджу стол/мальчика. есть + alanyeset, нет + birtokos eset. A létige múlt és jövő idejű alakjai.</p>
Cselekvés kifejezése	<p>Az igei paradigmarendszer kijelentő módban. A „е” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai. Az igék múlt idejű alakjai. Az összetett jövő idő. A felszólító mód képzése t.sz. 1. személyben: Давай/те пойдём в ... A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 2. személyben: Слушай(те)! Прочитай(те)! Открой(те)! A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 3. személyben. Az alapvető mozgást jelentő igék fajtái és azok használata: идти/ходить, ехать/ездить, нести/носить, вести/водить. További mozgást jelentő igék. Mozgást jelentő igék igekötővel. Az igeszemlélet: folyamatos és befejezett igealakok. Az egyszerű jövő idő.</p>

Birtoklás kifejezése	<p>A birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их.</p> <p>A чей birtokos kérdő névmás.</p> <p>У меня есть...</p> <p>A főnevek birtokos esete: книга мальчика, книги мальчика/мальчиков.</p> <p>A tagadás rendszerének tudatosítása: у меня нет.../не было.../не будет...</p> <p><i>A csoj birtokos névmás</i></p> <p>Мамин, папин, медвежий</p> <p>A birtokos melléknevek felismerése</p>
Тérbeli viszonyok	<p>направо, налево, прямо</p> <p>на столе, в машине, в школу, на улицу</p> <p>от..., до..., около..., у..., далеко, близко от...</p> <p>рядом с..., перед, за, под, над, вверх, вниз,</p> <p>в лесу, в саду, на мосту.</p> <p><i>A mozgás térben való leírása:</i></p> <p><i>иду по улице, поднимается по эскалатору</i></p> <p><i>о..., об..., по..., при...,</i></p> <p><i>напротив, навстречу</i></p>
Időbeli viszonyok	<p>Сегодня</p> <p>Утром, днём, вечером, ночью</p> <p>В четверг, в пятницу</p> <p>Летом, осенью, зимой, весной</p> <p>Az idő kifejezése (egész óra): Сейчас 2 часа.</p> <p>Az idő kifejezése (óra, perc): пять минут</p> <p>первого, половины третьего</p> <p>Az idő kifejezés hivatalos formája.</p> <p>Вчера, сегодня, завтра</p> <p>Часто, всегда, никогда</p> <p>Весь день, каждый год, ежедневно, по</p> <p>понедельникам, раз/два раза в год</p> <p>До, после, через, ... (тому) назад</p> <p>A dátum kifejezése (1): évszámok.</p> <p>A dátum kifejezése (2): nap, hónap, év.</p> <p>A dátum kifejezése (3) a когда kérdésre.</p> <p><i>До, после, через, ... назад, С утра до вечера,</i></p> <p><i>постоянно, без перерыва</i></p>
Mennyiségi viszonyok	<p>Tőszámnevek (1-100)</p> <p>Tőszámnevek (100 fölött)</p> <p>Az один és a два használata alany- és tárgyesetű főnéve előtt</p> <p>Sorszámnevek (1-10.)</p> <p>Натáроzатлан számnevek: много, мало, несколько,</p> <p><i>чуть-чуть, немножко</i></p> <p>Életkor kifejezése: Ей 21 год. Ему 3 года.</p> <p>Мне 11 лет.</p> <p>100 грамм колбасы, 100 грамм водки, литр молока и т.д.</p>

	<p>A körülbelüliség kifejezése: примерно / приблизительно..., человек пять, около пяти человек</p> <p><i>Számnév + melléknév + főnév típusú szerkezetek: 5 новых учеников</i></p> <p><i>A gyűjtőszámnevek</i></p>
Minőségi viszonyok	<p>A melléknevek neme, száma, ragozása.</p> <p>A какой kérdőszó.</p> <p>Alapfokú hasonlítás a как kötőszóval.</p> <p>Melléknevek egyeztetése.</p> <p>Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста .</p> <p>Melléknevek vonzata: рад подарку, знаком с мной...</p> <p>Állapot kifejezése: Мне холодно, весело. Здесь жарко.</p> <p><i>Melléknevek fokozása: красивее, умнее, лучше, хуже, ближе, дальше ...</i></p> <p><i>A melléknevek rövid alakja.</i></p> <p><i>Középfokú hasonlítás.</i></p> <p><i>A felsőfokú kiemelő szerkezet.</i></p>
Modalitás	<p>Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно.</p> <p>A мочь és az уметь igék.</p> <p>Можно-Нельзя</p> <p>Надо/нужно-Не надо/Не нужно</p> <p>Хочу...</p>
Esetviszonyok	<p>A főnevek neme, többes száma, ragozása.</p> <p>A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete.</p> <p>Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány elöljárószóval és azok nélkül:</p> <p>Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина.</p> <p>Szabálytalan ragozású főnevek: человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра...</p> <p>Боже мой! Господи! Мам! Катя!</p> <p>Az Этот mutató névmás.</p> <p><i>Határozatlan névmások</i></p> <p><i>Általánosító névmások</i></p>
Logikai viszonyok	<p>и, а, но, или, который, где, когда, потому что...</p> <p>ПОЭТОМУ, или..., или...</p> <p><i>для того, то, ... то, ...</i></p>

A továbbhaladás feltételei:

- Megérti a fontosabb információkat olyan világos, standard szövegekben, amelyek ismert témákról szólnak, és gyakori helyzetekhez kapcsolódnak a munka, az iskola, a szabadidő stb. terén.
- Elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvt területre történő utazás során adódik.
- Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak.
- Le tud írni élményeket és eseményeket, álmokat, reményeket és ambíciókat, továbbá röviden meg tudja indokolni és magyarázni a különböző álláspontokat és terveket.

3.3 Ajánlott témakörök - 12. évfolyamon

Sag za sagom 2, 8-12. lecke megfeleltetve a témaköröknek.

12. évfolyamon minden témakör ajánlott. A tankönyv 8-12. lecke nem fedi le mind a 10 témakört. Az érettségire készüléshöz a leckékben nem szereplő témákat ismétlésként illesztettük be.

Ajánlott témakörök 12. évfolyam	
Személyes vonatkozások, család Családi kapcsolatok, a családi élet eseményei. Házimunkák. Ismétlés	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Etika: családi élet, generációk kapcsolata, társas kapcsolatok.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.</i>
Ember és társadalom Emberi kapcsolatok. Külső és belső tulajdonságok. Párkeresés. Ismétlés	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Etika: társas kapcsolatok.</i>
Környezetünk A vidéki élet. Növények és állatok. Természeti jelenségek. Házi kedvencek. Szelektív hulladékgyűjtés. 10. lecke	<i>Földrajz: globális problémák, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége</i> <i>Biológia-egészségtan: élőhely, életközösség, védett természeti értékek, változatos élővilág</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz- és energiatakarékosság, újrahasznosítás</i>
Az iskola Saját iskola bemutatása. Tantárgyak, iskolai eredmények. A nyelvtanulás fontossága. Ismétlés	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</i>
A munka világa A munkahelykeresés formái, divatos szakmák és foglalkozások. Önéletrajz és állásinterjú. Ismétlés	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Technika, életvitel és munka: pályaorientáció és munka</i>
Életmód Az orvosnál. Betegségek és kezelésük.	<i>Kapcsolódási pontok:</i> <i>Biológia-egészségtan: egészséges életmód, a</i>

Egészséges életmód. 10. lecke	<i>betegségek ismérvei.</i>
Szabadidő, művelődés, szórakozás Szabadidős sport és szórakozás. Élvonalbeli sportolók. Irodalom, zene, film. A média szerepe. 9. lecke	<i>Kapcsolódási pontok: Testnevelés és sport: sportágak, relaxáció Vizuális kultúra: művészi alkotások leírása, értelmezése</i>
Utazás, turizmus Utazás, útiterv, nyári/téli pihenés. Utazás repülővel. 8. lecke	<i>Kapcsolódási pontok: Földrajz: egyes országok turisztikai jellemzői, településtípusok.</i>
Tudomány és technika A technikai fejlődés pozitív és negatív hatásai. A számítógép-használat szakkifejezései. 12. lecke	<i>Kapcsolódási pontok: Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, infokommunikációs eszközök</i>
Gazdaság és pénzügyek A pénz szerepe a családban. Vásárlás, reklamáció. Ismétlés	<i>Kapcsolódási pontok: Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, zsebpénz. Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek</i>

3.4 Fogalomkörök – 12. évfolyam

Létezés kifejezése	Az Это mutatószó: Это книга. Это мальчик. Nemek, élő/élettelen kategóriák: Он/она/оно. Вижу стол/мальчика. есть + alanyeset, нет + birtokos eset. A létige múlt és jövő idejű alakjai.
Cselekvés kifejezése	Az igei paradigmarendszer kijelentő módban. A „е” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai. Az igék múlt idejű alakjai. Az összetett jövő idő. A felszólító mód képzése t.sz. 1. személyben: Давай/те пойдём в ... A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 2. személyben: Слушай(те)! Прочитай(те)! Открой(те)! A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 3. személyben. Az alapvető mozgást jelentő igék fajtái és azok használata: идти/ходить, ехать/ездить, нести/носить, вести/водить. További mozgást jelentő igék.

	<p>Mozgást jelentő igék igekötővel. Az igeszemlélet: folyamatos és befejezett igealakok. Az egyszerű jövő idő. <i>A feltételes mód használata.</i> Az <i>igerárok tudatosítása: говорить/сказать, давать/дать, садиться/сесть...</i> <i>Cselekvő melléknévi igenevek.</i> <i>Szenvedő melléknévi igenevek.</i> <i>A szenvedő szerkezet.</i> <i>A határozói igenév.</i></p>
Birtoklás kifejezése	<p>A birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. A чей birtokos kérdő névmás. У меня есть... A főnevek birtokos esete: книга мальчика, книги мальчика/мальчиков. A tagadás rendszerének tudatosítása: у меня нет.../не было.../не будет... A сбой birtokos névmás <i>A birtokos melléknevek felismerése: Мамин, папин, медвежий</i></p>
Térbeli viszonyok	<p>направо, налево, прямо, на столе, в машине, в школу, на улицу. от..., до..., около..., у... далеко, близко от... рядом с... перед, за, под, над, вверх, вниз, в лесу, в саду, на мосту... о..., об..., по..., при..., напротив, навстречу <i>A mozgás térben való leírása:</i> <i>иду по улице, поднимается по эскалатору</i></p>
Időbeli viszonyok	<p>Сегодня Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу Летом, осенью, зимой, весной Az idő kifejezése (egész óra): Сейчас 2 часа. Az idő kifejezése (óra, perc): пять минут первого, половины третьего Az idő kifejezés hivatalos formája. Вчера, сегодня, завтра Часто, всегда, никогда Весь день, каждый год, ежедневно, по понедельникам, раз/два раза в год До, после, через, ... (тому) назад С утра до вечера, постоянно, без перерыва A dátum kifejezése (1): évszámok. A dátum kifejezése (2): nap, hónap, év. A dátum kifejezése (3) a когда kérdésre. <i>После того, как...</i></p>

	<p><i>Перед тем, как...</i> <i>Прочитав книгу...</i> <i>Читая книгу...</i></p>
Függő beszéd	<p><i>Он сказал, что...</i> <i>Он спросил, сколько/где/почему ...</i> <i>Он поспросил, чтобы...</i> <i>Он спросил, есть ли ...</i></p>
Mennyiségi viszonyok	<p>Tőszámnevek (1-100) Tőszámnevek (100 fölött) Az один és a два használata alany- és tárgyesetű főnéve előtt Sorszámnevek (1-10.) Határozatlan számnevek: много, мало, несколько, чуть-чуть, немножко Életkor kifejezése: Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет. 100 грамм колбасы, 100 грамм водки, литр молока и т.д. A körülbelüliség kifejezése: примерно / приблизительно..., человек пять, около пяти человек Számnév +melléknév +főnév típusú szerkezetek: 5 новых учеников A gyűjtőszámnevek. Melléknévi alakú határozatlan számnevek (многое)</p>
Minőségi viszonyok	<p>A melléknevek neme, száma, ragozása. A какой kérdőszó. Alapfokú hasonlítás a как kötőszóval. Melléknevek egyeztetése. Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста . Melléknevek vonzata: рад подарку, знаком с мной... Állapot kifejezése: Мне холодно, весело. Здесь жарко. Melléknevek fokozása: красивее, умнее, лучше, хуже, ближе, дальше ... A melléknevek rövid alakja. Középfokú hasonlítás. A felsőfokú kiemelő szerkezet.</p>
Modalitás	<p>Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. Можно-Нельзя Надо/нужно-Не надо/Не нужно Хочу... A мочь és az уметь igék. Собираюсь... Должен Приходится..., Обязан..., Мне хочется... Нам неохота... Если бы...</p>

Esetviszonyok	<p>A főnevek neme, többes száma, ragozása. <i>A -мя végű főnevek ragozása.</i> A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete. Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány előjárószóval és azok nélkül: Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина. Szabálytalan ragozású főnevek: человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра... Боже мой! Господи! Мам! Катя! Az Этот mutató névmás. Határozatlan névmások Általánosító névmások Tagadó névmások <i>A себя visszaható névmás.</i> <i>A mutató névmás.</i> <i>A singularia/pluralia tantum egyes eseteinek tudatosítása: мебель, посуда, очки, ножницы, каникулы</i></p>
Logikai viszonyok	<p>и, а, но, или, который, где, когда, потому что... , поэтому, если..., или..., или... <i>чтобы, для того</i> <i>тот, кто... то, что... зато..., а то... то, ... то, .</i> <i>хотя..., несмотря на..., благодаря тому что</i></p>

A továbbhaladás feltételei:

- Megérti olyan szövegek lényegét, illetve a bennük lévő információt, amelyek hétköznapi, gyakori témákkal foglalkoznak. Megérti az eseményekről, érzelmekről, véleményekről szóló írásokat.
- Főbb vonalaiban megérti a rendszeresen előforduló, ismerős témáról szóló köznyelvi beszédet/társalgást. Megérti a legfontosabb információkat olyan rádió- és tévéműsorokban, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez vagy tanulmányaihoz kapcsolódó témákról szólnak, és amelyekben viszonylag lassan és világosan beszélnek.
- Felkészülés nélkül részt tud venni a nyelvterületen utazás közben felmerülő helyzetekben, valamint ismerős, mindennapi témákról adódó beszélgetésekben. Egyszerű, összefüggő fordulatokkal mondja el élményeit, céljait. Röviden megindokolja és megmagyarázza véleményét. Képes elmesélni egy történetet, és erről véleményét megfogalmazni.
- Szemtől szemben képes egyszerű kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és befejezésére ismerős vagy számára érdekes témákban. Meg tudja ismételni az elhangzottak egy részét, hogy meggyőződjön arról, beszélgetőpartnerével egyformán értelmezik-e az elmondottakat.
- Meg tud fogalmazni egyszerű, rövid, összefüggő szöveget ismert, hétköznapi témákban. Beszámol élményeiről, véleményéről.

- Kiszámítható helyzetekkel kapcsolatos, begyakorolt szerkezetek és mondatfajták gyakran használt körét viszonylag helyesen alkalmazza. Megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy ki tudja magát fejezni.

4. Függelék

Az alábbi táblázatok az egyes KER-szintekhez rendelt tartalmazzák azokat a kommunikációs eszközöket valamint a hozzájuk tartozó orosz nyelvi példákat, amelyeknek megvalósítására az adott szinten lehetőség van.

A kommunikációs eszközök csoportosítása a következő:

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

9-10. évfolyam

1. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok kifejezése

dolgok, személyek, állapotok azonosítása, leírás, magyarázat, emlékeztetés	<p>Что это? Кто это? Кто здесь? Кто там? Какое это здание? Кто там стоит? Что здесь лежит?</p> <p>Где ты живёшь? Кем он работает? Откуда они приехали? Что вы делаете? Что ты делал сегодня утром? Какой сегодня день? Какое сегодня число/ какой сегодня месяц? Не забудь/те дома учебник! Посмотри новые слова. Вспомните, как ехать в ... Как ты себя чувствуешь?</p> <p>Тебе холодно? Почему вам весело?</p>	<p>Это книга. Это мальчик. Здесь Анна Павловна. Там мама. Это почта. Вот больница. Там стоит Олег. Здесь лежит журнал. Я живу в Будапеште. Он работает учителем. Они приехали из Англии. Я учу историю. Я оделся, умылся, позавтракал. Сегодня понедельник. Сегодня двадцатое мая.</p> <p>Хорошо. Ладно. Не забуду. Обязательно.</p> <p>Мне холодно. Ей весело. Тут темно. Стало весело/холодно/темно. Ему стыдно. Мне весело, потому что ... Ему смешно, ведь он ...</p>
Információkérés	<p>Где школа? Где Ира? Где школа / музей / банк / парк / театр / цирк / кино / почта / касса / туалет? Когда будет вечер? Сколько стоит гамбургер /</p>	<p>Вот школа. Вот она. Она в школе. Направо. Налево. Прямо. Здесь, рядом. Там, где стоит мальчик. Завтра, в понедельник. 100 форинтов. 43 рубля. 51</p>

	<p>торт / кефир / какао / шоколадка? Сколько тебе лет? Где живут твои родители? Расскажи/те о своей семье. Скажите, пожалуйста, как мне доехать до вокзала? Какого цвета пальто ты носишь? Как проехать до вокзала?</p> <p>Сколько учеников опоздало на урок? Когда у тебя будет день рождения? Где можно купить билеты в цирк?</p>	<p>рубль. Мне 12 лет. Они живут в седьмом районе на улице Ракоци. Наша семья небольшая. У меня нет братьев и сестёр. Туда идёт трамвай номер 4. У меня коричневое пальто. Вам надо ехать на метро и сделать пересадку в центре. Двое. Послезавтра. Через неделю. В билетных кассах. У секретаря школы.</p>
igenlő vagy nemleges válasz, információadás	<p>Это книга? Это мальчик?</p> <p>Там музей?</p> <p>В школе есть музей? В классе есть новые ученики? Ручка лежит в комнате на столе? Сколько человек было в зале?</p>	<p>Да, это книга. Да, это мальчик. Нет, это девочка. Конечно, это мальчик. Что ты/Вы! Это кукла. Да нет! это кукла! Да, там музей. Нет, там аптека. Да, есть. Нет, музея нет. Нет, новых учеников нет. Скоро будут и новые ученики. Да, рядом с книгой. Нет, у телефона. Много/Немного. Всего 10 человек. Приблизительно 100-120. Никого не было в зале.</p>
kognitív tartalmak kifejezése: tudás, nem tudás, bizonyosság, bizonytalanság	<p>Ты знаешь, где Борис Степанович? Ты не знаешь, где Борис Степанович? Ты уверен/а, что это правильно? Ты не знаешь, который час?</p>	<p>Я знаю, где Борис Степанович. Я не знаю. Ой, я не знаю, где он сейчас. Да, это совершенно правильно. Наверно, правильно. Не знаю, может быть. Знаю, ровно 2 часа. Точно не знаю. Наверно, два часа. Приблизительно 2 часа. Часа два. Понятия не имею.</p>

2. Személyes beállítottság kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

vélemény-nyilvánítás		Я думаю, что... Я считаю, что... По-моему... По мнению моей подруги/мамы..
állapotok, események, cselekvések megítélése: dicséret, kritika	Тебе понравился/ понравилось/ась/ись...? Как ты относишься к ...? Как ты оцениваешь...?	Он/а молодец. Я в восторге от ... Я в ужасе от ... Это было прекрасно/ ужасно. Это безобразие. Это возмутительно.
valaki igazának az elismerése		Ты прав/а. Совершенно верно. Я согласен/согласна с тобой/с вами. Не спорю.
állásfoglalás elvárása: véleménykérés	Как ты думаешь? Как Вы думаете? Какое твое мнение о ... Как ты думаешь о ... Что думает твоя подруга/мама о ... Как ты относишься/вы относитесь к ...? Расскажите своё мнение о ...	
egyetértés, egyet nem értés, ellentmondás, ellenvetés	Ты согласен/согласна? Вы согласны? Вы не против?	Правильно. Совершенно верно. Ну что ты! Этого не может быть. Это не так. Я не согласен с ... Я против. Я возражаю против ... Лучше было бы...
értékkítélet: érdeklődés, kívánság, tetszés, nem tetszés	Это хорошо? Это плохо? Это приятно? Это неприятно? Тебе нравится эта музыка? Вам это приятно? Ты любишь мороженое? Вы не хотели бы... Вам не хочется...	Это хорошо. Прекрасно! Очень приятно! Надо же! Вот это да! Вот здо'рово! Это плохо. Ой, это плохо! Фи, как плохо! Да, очень. Да, конечно нравится. Нет, не очень. Совсем не люблю. Я с удовольствием ... бы. Нет, мне не хочется/ неохота ...
modalitás: akarat, kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség	Ты хочешь... Ты можешь ... Ты умеешь... Можно мне войти?	Да, конечно, хочу/ могу/ умею... Можно.

		Пожалуйста. Нельзя. Я должен... Ты обязан ... Нам приходится ... Мне необходимо...
szándék, ígélet, terv	Ты хочешь пойти в кино? Какие у тебя планы на лето? Что ты планируешь на завтра? Пообещай, что...	Хочу. Обязательно пойду. Я буду/ хочу ... Я планирую/собираюсь ... Мне хочется... Я с удовольствием ... бы .. Я обещаю тебе ...

3. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

rokonszenv, sajnálkozás, ellenszenv	Жаль! Жалко! Очень жаль! Мне/Нам очень жаль! Мне он/а очень приятен/на симпатичен/на. Я его обожаю. Мне очень жаль, что... Он/а мне неприятен/на. Я это терпеть не могу.	
öröm	Я рад/а. Ой, как я рад/а! Как хорошо, что ты здесь! Вот здорово! Как чудесно! Я очень рад/а, что... Какая радость, что...! Как я счастлив/а, что...!	
elégedettség	Ладно. Хорошо. Молодец/молодцы. Умница. Всё хорошо. Чудесно. Прекрасно. Всё в порядке. Всё нормально. Вот и прекрасно. Я доволен/довольна вами.	
meglepetés	Надо же! Как хорошо! Как здорово! Вот это да! Вот это сюрприз! Вот это новость! Неужели это правда?! Ты меня очень удивил/а. Ты доставил/а мне приятный сюрприз.	
tanácsalanság	Что же мне делать? Как мне быть? Посоветуй/ Дай совет, что мне ...	
remény	Может быть он придёт?	

	<p>Может быть завтра? А всё-таки... А вдруг... Я надеюсь, что ... Есть надежда, что...</p>	
bánat, elégedetlenség	<p>Плохо, конечно, что он не пришёл. Очень грустно/как жаль, что...! Жалко! Мне очень грустно/печально, что... Мы очень жалеем, что... Это что за ...?! Ну как же так! Что же это такое?! Это ужасно! Это безобразие! Я сержусь. Я возмущен/на, что...</p>	

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok kifejezése

felszólítás, kérés, udvarias kérés, segítségkérés	<p>Дайте мне, пожалуйста, карандаш. Откройте, пожалуйста, окно. Попрошу вас выйти! Будьте добры, передайте мне сумку! Осторожно! Осторожно, не упади! Смотри, не урони книгу! Помогите! Помоги мне, пожалуйста, в ...</p>	<p>Пожалуйста. Вот карандаш. Ладно. Хорошо. Спасибо. Спасибо за предупреждение. Я буду осторожным/ой. Давай я тебе помогу.</p>
reklamálás	<p>А почему мне нельзя...? Исправьте мне... Поменяйте мне...</p>	<p>Хорошо. Ладно. Обязательно ... Это невозможно. И не проси.</p>
javaslat	<p>Пойдём в кино? Давай/те пойдём в ... Давайте рисовать что-нибудь. Хочешь, я принесу журнал? Принести мне альбом? Вам помочь? Я предлагаю вам... Есть идея пойти в...</p>	<p>Да, пойдём в кино! Да, пойдём! Давай. Я согласен/согласна. Нет, я не хочу. Спасибо, не надо. Я за. Я не против. Прекрасная мысль/идея.</p>
engedélykérés	<p>Можно уйти? Разрешите мне выйти? Нельзя ли ...</p>	
engedély		Можно. Конечно.

megadása, elutasítása		Пожалуйста. Нельзя. Ни в коем случае. Ни за что.
tiltás, felszólítás	Перестань! Здесь нельзя сидеть! Повтори! Прочитай! Нельзя этого делать! Всё! Хватит!	
kínálás, meghívás	Приходите к нам в гости/ на чай/ на обед! Приходите на вечеринку! Я хочу тебя/вас пригласить к нам на... Приглашаем на праздник! Добро пожаловать к нам в гости! Угощайтесь! Берите/Возьмите ...! Не хотите ещё ...?	Спасибо. Большое спасибо. Спасибо за приглашение. Приду/придём. Обязательно приду/придём. К сожалению, не могу прийти. Спасибо, очень вкусно. Больше не хочу. Я сыт/а.

5. Társadalmi konvenciókhoz szükséges kommunikációs szándékok kifejezése

kapcsolatfelvétel: köszönés, üdvözlés, érdeklődés hogylét iránt és ezekre reagálás, bemutatás, bemutatkozás, megszólítás, engedélykérés	Здравствуй/те! Привет! Доброе утро! Добрый вечер! Давайте познакомимся. Меня зовут... Познакомьтесь, это ... Девушка! Анна Павловна! Дядя Коля! Мама! Господин..., гражданин ... Извините, пожалуйста, где... Как твои/ваши дела? Что у тебя/вас нового? Как ты себя чувствуешь/вы себя чувствуете? Разрешите мне ...	Здравствуйте! Привет! Доброе утро! Добрый вечер! Очень приятно познакомиться. Всё в порядке. Всё хорошо. Ничего. Так себе. Неважно. Ужасно. Отвратительно.
kapcsolat befejezése: búcsúzás, üdvözlés, jókívánások	До свидания! Пока! До завтра! До встречи! Желаю удачи! Счастливого пути! С Новым годом! С днём рождения! Желаю здоровья, счастья, успехов! Будь/те здоров/ы!	Спасибо. Благодарю за ... И тебе/вам того же желаю.
kapcsolattartás:	Извините, пожалуйста!	Не за что!

bocsánatkérés, köszönet és azokra reagálás	Спасибо. Спасибо тебе за... Благодарю тебя/вас за... Извини/те за ... Прости/те за... Не сердись, что ...	Ничего, ничего! Не стоит благодарности.
--	--	--

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok kifejezése

párbeszéd: beszélési szándék jelzése	Я хотел/а бы сказать... Можно мне что-то сказать. Разрешите мне сказать...	
a megértés biztosítása: visszakérdezés, ismétléskérés, megerősítés, betűzés kérése, betűzés, nem értés, felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Я понимаю. Понятно. Я не понял/а. Повторите, пожалуйста, ещё раз. Повторите, пожалуйста, по буквам. Медленнее/громче, пожалуйста. Я правильно понял/а, что...?	Да, ты правильно понял/а. Я повторяю:... Да, абсолютно верно.

11-12. évfolyam

1. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok kifejezése

dolgok, személyek, állapotok azonosítása, megnevezés, leírás, magyarázat, emlékeztetés, tudósítás	Что это? Кто это? Кто здесь? Кто там? Какое это здание? Кто там стоит? Что здесь лежит? Где ты живёшь? Кем он работает? Откуда они приехали? Что вы делаете? Что ты делал сегодня утром? Какой сегодня день? Какое сегодня число/какой сегодня месяц? Не забудь/те дома учебник! Посмотри новые слова. Вспомните, как ехать в ... Как ты себя чувствуешь? Тебе холодно? Почему вам весело? Что ты знаешь о ... Расскажи/те мне о ...	Это книга. Это мальчик. Здесь Анна Павловна. Там мама. Это почта. Вот больница. Там стоит Олег. Здесь лежит журнал. Я живу в Будапеште. Он работает учителем. Они приехали из Англии. Я учу историю. Я оделся, умылся, позавтракал. Сегодня понедельник. Сегодня двадцатое мая. Хорошо. Ладно. Не забуду. Обязательно. Мне холодно. Ей весело. Тут темно. Стало весело/холодно/темно. Ему стыдно. Мне весело, потому что ... Ему смешно, ведь он ... Я знаю/слышал/читал, что... Мне кто-то рассказывал, что...
információkérés	Где школа? Где Ира?	Вот школа. Вот она. Она в

	<p>Где школа касса / туалет?</p> <p>Когда будет вечер?</p> <p>Сколько стоит шоколадка?</p> <p>Сколько тебе лет?</p> <p>Где живут твои родители?</p> <p>Расскажи/те о своей семье.</p> <p>Скажите, пожалуйста, как мне доехать до вокзала?</p> <p>Какого цвета пальто ты носишь?</p> <p>Как проехать до вокзала?</p> <p>Сколько учеников опоздало на урок? Где можно купить билеты в цирк?</p>	<p>школе.</p> <p>Направо/налево/прямо. Здесь, рядом. Там, где стоит мальчик.</p> <p>Завтра, в понедельник. Послезавтра. Через неделю.</p> <p>100 форинтов. 43 рубля. 51 рубль.</p> <p>Мне 12 лет. Они живут в седьмом районе на улице Ракоци. Наша семья небольшая. У меня нет братьев и сестёр.</p> <p>Туда идёт трамвай номер 4.</p> <p>У меня коричневое пальто.</p> <p>Вам надо ехать на метро и сделать пересадку в центре.</p> <p>Двое.</p> <p>В билетных кассах. У секретаря школы.</p>
<p>igenlő vagy nemleges válasz, információadás, válasz elutasítása</p>	<p>Это мальчик?</p> <p>Там музей?</p> <p>В школе есть музей?</p> <p>В классе есть новые ученики?</p> <p>Ручка лежит в комнате на столе?</p> <p>Сколько человек было в зале?</p>	<p>Да, это мальчик. Нет, это девочка. Конечно, это мальчик. Что ты/Вы! Это кукла. Да нет! это кукла!</p> <p>Да, там музей. Нет, там аптека.</p> <p>Да, есть. Нет, музея нет.</p> <p>Нет, новых учеников нет. Скоро будут и новые ученики.</p> <p>Да, рядом с книгой. Нет, у телефона.</p> <p>Много/Немного. Всего 10 человек. Приблизительно 100-120. Никого не было в зале.</p> <p>Не знаю. Понятия не имею.</p> <p>Не могу ответить.</p> <p>Спроси/те кого-нибудь другого.</p> <p>Обратись/обратитесь к ...</p>
<p>kognitív tartalmak kifejezése: tudás, nem tudás, ismerés, nem ismerés, emlékezés, nem emlékezés, bizonyosság,</p>	<p>Ты не знаешь, где Борис Степанович?</p> <p>Ты уверен/а, что это правильно?</p>	<p>Я знаю, где Борис Степанович.</p> <p>К сожалению, я не знаю, где он сейчас. Да, это</p>

bizonytalanság, feltételezés, kételey	Ты помнишь, где...? Ты не помнишь, когда...? Ты не скажешь, который час?	совершенно правильно. Наверно, правильно. Не знаю, может быть. Не помню. Не могу вспомнить. Сомневаюсь. Сомневаюсь, что ... Знаю, ровно 2 часа. Точно не знаю. Наверно, два часа. Приблизительно 2 часа. Часа два. Понятия не имею.
érdeklődés kognitív tartalmak iránt: érdeklődés tudás iránt	Знаешь ли ты, где/сколько/почему ... Что ты знаешь/читал/слышал о... Откуда ты знаешь, что...	Я слышал/видел по радио/телевизору. Мне рассказывал/а папа/мама, что... Я читал статью, в которой...

2. Személyes beállítottság kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

vélemény-nyilvánítás		Я думаю, что... Я считаю, что... По-моему... По мнению моей подруги/мамы, ... Я так думаю/считаю, потому что...Во-первых,...,во-вторых...
állapotok, események, cselekvések megítélése: dicséret, kritika, szemrehányás, sajnálat	Тебе понравился/понравилось/ась/ись...? Как ты относишься к ...? Как ты оцениваешь...?	Он/а молодец. Я в восторге от ... Я в ужасе от ... Это было прекрасно/ужасно. Это безобразие. Это возмутительно.
valaki igazának az elismerése, beismerés, bocsánatkérés, megbocsátás		Ты прав/а. Совершенно верно. Я согласен/согласна с тобой/с вами. Не спорю.
állásfoglalás elvárása: véleménykérés, egyetértés iránti kérdés	Как ты думаешь? Как Вы думаете? Какое твое мнение о ... Как ты думаешь о ... Что думает твоя подруга/мама о ... Как вы оцениваете ...? Как вы относитесь к ...? Расскажите своё мнение о ...	
egyetértés, egyet nem értés,	Ты согласен/согласна?	Правильно. Совершенно

ellentmondás, ellenvetés, ellenvetés visszautasítása	Вы согласны? Вы не против?	верно. Ну что ты! Этого не может быть. Это не так. Я не согласен с ... Я против. Я возражаю против ... Лучше было бы...
értékítélet: érelklődés, kívánság, tetszés, nem tetszés, semlegesség, érelkdtelenség	Это хорошо? Это плохо? Это приятно? Это неприятно? Вы не хотели бы... Вам не хочется...	Это хорошо. Прекрасно! Очень приятно! Надо же! Вот это да! Вот здо'рово! Это плохо. Ой, это плохо! Фи, как плохо! Я с удовольствием ... бы. Нет, мне не хочется/ неохота ... Как хочешь. Мне всё равно. Мне без разницы.
érelklődés értékítélet, érelklődési kör íránt	Тебе нравится эта музыка? Вам это приятно? Ты любишь мороженое? Как ты относишься к... Как ты оцениваешь ... Тебя/вас интересует ...? Ты интересуешься/вы интересуетесь физикой?	Да, очень. Да, конечно нравится. Нет, не очень. Совсем не люблю. Мне это тне интересно. Меня это не интересует. Зато я интересуюсь музыкой.
modalitás: akarat, kívánság, bizonytalanság, képeesség, szükségesség, kötelezettség, lehetőség, tiltás	Ты хочешь.../ можешь .../ умеешь... Можно мне войти?	Да, конечно, хочу/ могу/ умею... Можно. Пожалуйста. Нельзя. Я должен... Ты обязан ... Нам приходится ... Мне необходимо...
szándék, ígélet, terv	Ты хочешь пойти в кино? Какие у тебя планы на лето? Что ты планируешь на завтра? Пообещай, что...	Хочу. Обязательно пойду. Я буду/ хочу ... Я планирую/собираюсь .. Мне хочется... Я с удовольствием ... бы ... Я обещаю тебе ...

3. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

rokonszenv, együttérzés, sajnálkozás, ellenszenv	Жаль! Жалко! Очень жаль! Мне/Нам очень жаль! Мне он/а очень приятен/на симпатичен/на. Я его обожаю. Мне очень жаль, что... Он/а мне неприятен/на. Я это терпеть не могу.	
hála	Спасибо. Спасибо за ... Благодарю за... Я очень благодарен/на тебе/вам за...	
öröm, boldogság	Я рад/а. Ой, как я рад/а! Как хорошо, что ты здесь! Вот здорово! Как чудесно! Я очень рад/а, что... Какая радость, что...! Как я счастлив/а, что...!	
elégedettség	Ладно. Хорошо. Молодец/молодцы. Умница. Всё хорошо. Чудесно. Прекрасно. Всё в порядке. Всё нормально. Вот и прекрасно. Я доволен/довольна вами.	
meglepetés	Надо же! Как хорошо! Как здо'рово! Вот это да! Вот это сюрприз! Вот это новость! Неужели это правда?! Ты меня очень удивил/а. Ты доставил/а мне приятный сюрприз.	
tanácsstalanság	Что же мне делать? Как мне быть? Посоветуй/ Дай совет, что мне ...	
remény	Может быть он придёт? Может быть завтра? А всё-таки... А вдруг... Я надеюсь, что ... Есть надежда, что...	
félelem	Я не боюсь собак. Я боюсь, что... Мне страшно.	

bánat, elégedetlenség	Плохо, конечно, что он не пришёл. Очень грустно/как жаль, что...! Жалко! Мне очень грустно/печально, что... Мы очень жалеем, что... Это что за ...?! Ну как же так! Что же это такое?! Это ужасно! Это безобразие! Я сержусь. Я возмущен/на, что...	
unalom	Какай скучный ... Мне скучно. Какая скука!	
fájdalom	У меня болит ... Ой, как больно! У меня сильные боли в ...	

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok kifejezése

felszólítás, kérés, udvarias kérés, segítségkérés, kívánság	Дайте мне, пожалуйста, карандаш. Откройте окно. Попрошу вас выйти! Будьте добры, передайте мне сумку! Осторожно! Осторожно, не упади! Смотри, не урони книгу! Помогите! Помоги мне, пожалуйста, в ... Я бы хотел/а попросить ... Вот бы хорошо пойти в ...	Пожалуйста. Вот карандаш. Ладно. Хорошо. Спасибо. Спасибо за предупреждение. Я буду осторожным/ой. Давай я тебе помогу.
rendelés, reklamálás	А почему мне нельзя...? Исправьте мне... Поменяйте мне... Я хотел/а бы заказать... Принесите нам ... Приниме заказ на ...	Хорошо. Ладно. Обязательно ... Это невозможно И не проси.
figyelmeztetés, javaslat, tanács	Пойдём в кино? Давай/те пойдём в ... Давайте рисовать что-нибудь. Хочешь, я принесу журнал? Принести мне альбом? Я предлагаю вам... Есть идея пойти в... Осторожно! Будь/те осторожен/ны! Смотри не...	Да, пойдём в кино! Да, пойдём! Давай. Я согласен/согласна. Нет, я не хочу. Спасибо, не надо. Я за. Я не против. Прекрасная мысль/идея.

engedélykérés	Можно уйти? Разрешите мне выйти? Нельзя ли ...	
engedély megadása, elutasítása		Можно. Конечно. Пожалуйста. Нельзя. Ни в коем случае. Ни за что.
tanácskérés, tanácsadás	Посоветуй/ Дай совет, что мне ... Что мне делать? Как мне быть? Может быть, мне лучше...	
ajánlat, kínálás, segítség felajánlása, meghívás	Я предлагаю вам... Угощайтесь! Берите/Возьмите ...! Не хотите ещё ...? Вам помочь? Приходите к нам в гости/ на чай/ на обед! Приходите на вечеринку! Я хочу тебя/вас пригласить к нам на... Приглашаем на праздник! Добро пожаловать к нам в гости!	Спасибо. Большое спасибо. Спасибо, очень вкусно. Больше не хочу. Я сыт/а. Спасибо, не надо/нужно. Спасибо за приглашение. Приду/придём. Обязательно приду/придём. К сожалению, не могу прийти.
beleegyezés, elutasítás		Хорошо. Ладно. Согласен. Нет, ни за что. Ни в коем случае. Об этом речи быть не может!

5. Társadalmi konvenciókhoz szükséges kommunikációs szándékok kifejezése

kapcsolatfelvétel: köszönés, üdvözlés, érdeklődés hogyan iránt és ezekre reagálás, bemutatkozás, megszólítás, engedélykérés, telefonhíváskor bejelentkezés vagy bemutatkozás, levélben megszólítás	Здравствуй/те! Привет! Доброе утро! Добрый вечер! Давайте познакомимся. Меня зовут... Познакомьтесь, это ... Девушка! Анна Павловна! Дядя Коля! Мама! Господин..., гражданин ... Извините, пожалуйста, где... Как твои/ваши дела? Что у тебя/вас нового?	Здравствуйте! Привет! Доброе утро! Добрый вечер! Очень приятно познакомиться. Всё в порядке. Всё хорошо.
--	--	---

	<p>Как ты себя чувствуешь/вы себя чувствуете? Разрешите мне ... Алло! Попросите, пожалуйста, Людю! Это говорит Анна. Будьте добры Сергея! Дорогая мама! Уважаемый профессор!</p>	<p>Ничего. Так себе. Неважно. Ужасно. Отвратительно.</p>
<p>kapcsolat befejezése: búcsúzás, üdvözlés, jókívánságok, elbúcsúzás telefonbeszélgetésben vagy levélben</p>	<p>До свидания! Пока! До завтра! До встречи! Желаю удачи! Счастливого пути! Крепко целую. С приветом С уважением</p>	
<p>kapcsolattartás: bocsánatkérés, köszönet, gratuláció, együttérzés, jókívánságok és azokra reagálás</p>	<p>Извините, пожалуйста! Спасибо. Спасибо тебе за... Благодарю тебя/вас за... Извини/те за ... Прости/те за... Не сердись, что ... С Новым годом! С днём рождения! Желаю здоровья, счастья, успехов! Будь/те здоров/ы! Я тебе сочувствую.</p>	<p>Не за что! Ничего, ничего! Не стоит благодарности. Спасибо. Благодарю за ... И тебе/вам того же желаю.</p>

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok kifejezése

<p>párbeszéd: félbeszakítás, beszélési szándék jelzése, téma bevezetése</p>	<p>Я хотел/а бы сказать... Можно мне что-то сказать. Разрешите мне сказать... Я хочу тебя прервать. Можно мне добавить?</p>	
<p>a megértés biztosítása: visszakérdezés, ismétléskérés, megerősítés, helyeslés, betűzés kérése, betűzés, nem értés, magyarázatkérés, megértés ellenőrzése felkérés lassabb, hangosabb beszédre, megkérés valaminek a lejegyzésére</p>	<p>Я понимаю. Понятно. Я не понял/а. Повторите, пожалуйста, ещё раз. Повторите, пожалуйста, по буквам. Медленнее/громче, пожалуйста. Я правильно понял/а, что...? Вы всё поняли? Всё понятно? Запишите/Записывайте</p>	<p>Да, ты правильно понял/а. Я повторяю... Да, абсолютно верно.</p>

beszédet strukturáló elemek: körülírás, helyesbítés, felsorolás, példa megnevezése, témaváltás, összefoglalás, kijelentés lezárása	Точнее/Вернее... Это скорее... Кстати,... Во-первых,...,во-вторых... Например,... К примеру... Значит,... В общем,... В сущности... По сути	
---	--	--

5. Melléklet

Szintleírások (a KER alapján)

A1, minimumszint

Ezen a szinten a diák megérti és használja a mindennapok gyakoribb kifejezéseit és alapvető fordulatait, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni, be tud mutatni másokat; képes válaszolni személyes jellegű (például, hol lakik), valamint ismerős emberekre, dolgokra vonatkozó kérdésekre; és fel is tud tenni ilyen jellegű kérdéseket. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Olvasott szöveg értése	Megérti az ismerős szavakat, egyszerű mondatokat feliratokon, reklámokban, katalógusokban.
Hallott szöveg értése	Megérti az ismerős szavakat, fordulatokat, amelyek személyére, családjára, közvetlen környezetére vonatkoznak.
Beszédképesség	Részt vesz egyszerű beszélgetésekben, ha a partner lassan, jól artikulálva beszél. Feltesz és megválaszol egyszerű kérdéseket ismerős témára és helyzetre vonatkozóan. Egyszerű fordulatokkal le tudja írni lakóhelyét, ismerőseit.
Interakció	Fel tud tenni és meg tud válaszolni személyes adatokra vonatkozó kérdéseket. Képes egyszerűen kommunikálni, de feltétlenül szüksége van ismétlésekre, körülírásokra és módosításokra.
Írásképesség	Képes egyszerű nyomtatványt kitölteni, rövid üdvözlést megírni.
Nyelvhelyesség	Csupán korlátozott módon tud használni néhány egyszerű, betanult nyelvtani szerkezetet és mondatfajtát. Rendelkezik alapszókinccsel, amely bizonyos konkrét szituációkra vonatkozó szavakból és fordulatokból áll.

A2, alapszint

Ezen a szinten a diák megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, iskola, állás). Az egyszerű és begyakorolt nyelvi helyzetekben képes úgy kommunikálni, hogy egyszerű és direkt módon cserél információt családi vagy mindennapi dolgokról. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.

Olvasott szöveg értése	Megérti rövid, egyszerű szövegek, köztük történetek lényegét. A kért információt ki tudja keresni.
Hallott szöveg értése	Megérti a leggyakoribb fordulatokat és szókinccset, ha számára ismert dologról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek, bejelentések, egyéb gyakori szövegek lényegét.
Beszédkésztség	Részt vesz egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben, amely ismert tevékenységhez kapcsolódó közvetlen információcserét igényel. Megérteti magát a társasági beszélgetésben. Röviden le tudja írni például a családját, lakóhelyét, tanulmányait.
Interakció	Fel tud tenni kérdéseket, egyszerű állításokra reagál. Képes jelezni, mikor követi a kommunikációt, de ritkán ért meg eleget ahhoz, hogy saját maga fenn tudja tartani a beszélgetést.
Íráskésztség	Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni.
Nyelvhelyesség	Néhány egyszerű szerkezetet helyesen használ, de még rendszeresen elkövet alapvető hibákat. Szókinccse elegendő az alapvető kommunikációs szükségletek kielégítésére.

B1, küszöbszint

Ezen a szinten a diák megérti a világosan megfogalmazott, mindennapi szövegek fontosabb információit, amelyek ismert témáról szólnak, gyakori helyzetekhez kapcsolódnak, például munka, iskola, szabadidő. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre utazás során adódik. Képes egyszerű, összefüggő szöveget alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni élményeit, a különböző eseményeket, érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Olvasott szöveg értése	Megérti olyan szövegek lényegét, illetve a bennük lévő információt, amelyek hétköznapi, gyakori témákkal foglalkoznak. Megérti az eseményekről, érzelmekről, véleményekről szóló írásokat.
Hallott szöveg értése	Főbb vonalaiban megérti a rendszeresen előforduló, ismerős témáról szóló köznyelvi beszédet/társalgást. Megérti a legfontosabb információkat olyan rádió- és tévéműsorokban, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez vagy tanulmányaihoz kapcsolódó témákról szólnak, és amelyekben

	viszonylag lassan és világosan beszélnek.
Beszédkésztség	Felkészülés nélkül részt tud venni a nyelvterületen utazás közben felmerülő helyzetekben, valamint ismerős, mindennapi témákról adódó beszélgetésekben. Egyszerű, összefüggő fordulatokkal mondja el élményeit, céljait. Röviden megindokolja és megmagyarázza véleményét. Képes elmesélni egy történetet, és erről véleményt megfogalmazni.
Interakció	Szemtől szemben képes egyszerű kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és befejezésére ismerős vagy számára érdekes témákban. Meg tudja ismételni az elhangzottak egy részét, hogy meggyőződjön arról, beszélgetőpartnerével egyformán értelmezik-e az elmondottakat.
Íráskésztség	Meg tud fogalmazni egyszerű, rövid, összefüggő szöveget ismert, hétköznapi témákban. Beszámol élményeiről, véleményéről.
Nyelvhelyesség	Kiszámítható helyzetekkel kapcsolatos, begyakorolt szerkezetek és mondatfajták gyakran használt körét viszonylag helyesen alkalmazza. Megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy ki tudja magát fejezni a

B2, középszint

Ezen a szinten a diák megérti az összetett konkrét vagy elvont témájú szövegek gondolatmenetét, beleértve az érdeklődési körének megfelelő szakmai beszélgetéseket is. Folyamatos és természetes interakciót tud kezdeményezni és fenntartani anyanyelvű beszélővel. Képes világos és részletes szöveget alkotni változatos témakörökben, kifejezni véleményét aktuális témákról a lehetséges előnyök és hátrányok részletezésével.

Olvasott szöveg értése	Megérti a jelenkor problémáival kapcsolatos szövegek (cikkek, beszámolók, narratívák) lényegét, illetve a bennük rejlő információt, érvelést. Jórészt megérti az eseményekről, érzelmekről, véleményekről szóló, irodalmi prózai szövegeket.
Hallott szöveg értése	Megérti a hosszabb előadást, képes követni az összetett érvelést, ha ezek számára nem idegen szakterületet érintenek. Megérti a rádióban és tévében elhangzó, aktuális eseményekről szóló hírműsorok lényegét, valamint a köznyelvet használó játékfilmek többségét.

Beszédkésztség	Felkészülés nélkül folyékonyan és természetesen vesz részt mindennapi témákat érintő, anyanyelvű beszélőkkel folytatott társalgásban. Részletesen kifejti, megindokolja, megmagyarázza és megvédi véleményét, el tud mondani egy történetet.
Interakció	Képes beszélgetést kezdeményezni, megfelelő időpontban szólal meg, valamint be tudja fejezni a társalgást, ha szükséges, bár ezt nem mindig elegánsan valósítja meg. Ismerős témák esetén fenn tudja tartani a beszélgetést azáltal, hogy megértését jelzi, illetve más személyeket is be tud vonni a beszélgetésbe.
Íráskésztség	Képes világosan fogalmazni részletes, összefüggő szöveget a jelenkor problémáiról és az érdeklődésével egybevágó témákról. Beszámol élményeiről, kifejti véleményét, érvel egy álláspont mellett és ellen.
Nyelvhelyesség	A nyelvtant viszonylag magas fokon uralja. Nem vét félreértést okozó hibát, és legtöbb hibáját képes kijavítani. Általános témákban és saját érdeklődési területén jó szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy szabatosan fejezze ki magát.